

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szombat, március 28.

Mai számunk főbb közleményei:

- Sulyos ítélet a tintatartódobálók ellen.
- Az aradi borkereskedők és a kincstár.
- Polgármestert buktató rendőrkapitány.
- Ujságírók és más idegenek a színpadon.
- Gavallérból — közveszélyes munkakerülő.
- Rochette bankár levele.
- Aradi kisleányok barátja.
- Visszavont válópör.
- A jogász-főherceg.

Franciaország titkai.

Arad, március 27.

Még a fülünkben vannak azok a szelid korholások, a melylyel a francia tőke Magyarországtól való teljes elzárkózását és könyörtelen visszavonulását kísérte. Nem titkolta, hogy ennek politikai vonatkozásai is vannak, de azután szerette hangoztatni, hogy olyan országba, a hol könnyelmű alapítások, az első válság-viharra összeomló intézetek vannak, a hol a közpénzek körül olyan vádak teremhetnek, mint a minőket a magyar ellenzék világgá bocsátott, a hol... szóval, egy olyan országba nem szabad pénzt küldeni.

És ezen, a pénzpolitika Olympusáról lehangzott ítélet jut eszünkbe most, a mikor Rochette, a Caillaux-ügyben szereplő szélhámos bankár jól védett rejtekhelyéből megszólal. Caillaux-t, a francia kormány volt pénzügyminiszterét azzal vádolták, hogy Rochette-nek egérutat adott. Lehetővé tette, hogy a levegőre épített, hamis vállalatok alapítója a bünte-

tést elkerülje és az elől védve maradjon.

Ez ellen a vád ellen védi a parlamenti vizsgáló-bizottság elnökéhez írt levelében Caillaux. Hogy a védelem mennyire sikerül, az nem igen izgat bennünket. Feltűnő azonban, és azt mondhatni, egész Franciaországra kompromittáló Rochette levelének más része. Azt írja ebben: az ő szabadon hagyása, az ő menekülése „nemzeti érdek” volt. Ha ezt nem teszik lehetővé, ő röpiratot ad ki, amelyben bebizonyítja, hogy a francia nemzeti vagyon elhelyezése évtizedek óta elhibázott volt és több mint *tíz milliárd francia tőke forog kockán.*

Elnyomjuk a szám-kolosszus előtt való szédülésünket. Franciaország, s világ bankárja, nem dolgozik kicsiben és a milliárdok ott majdnem annyira szokásosak, mint az amerikai Egyesült Államok trösztkirályainál. De *tíz milliárd — tizezer millió — mégis jelentékeny összeg*, amikor arról beszélnek, hogy ennyi frank máról holnapra elveszhet. Sőt: annak, hogy nem vész el, csupán egy oka van. Csak addig nem vész el, amíg ki nem derül, hogy milyen veszedelmes kockázatos módon van elhelyezve. Mihelyt azonban a szédelgésekben és a közönség felültetésében jártas valaki, például Rochette, fölnyitja a szemeket és elmondja, hogy ezzel is, azzal is be vannak csapva a *tíz milliárd tulajdonosai*, — akkor vége van a *tíz milliárdnak*. Azt hisszük, körülbelül annyit jelentenek Rochette

diszkrét szavai, aki, ha bűnös volta miatt nem is arrogálhat valami nagy szavahihetőséget, annyit elmondhat magáról, hogy — ért az ilyesmikhez.

E miatt, az bizonyos, érdemes volt Rochette-t szabadon hagyni. Még nemzeti jutalmat is érdemelt volna, hogy a nemzeti érdeket ilyen hathatósan szolgálta. És a szökése után csupán az abszolút igazságnak és erkölcsi szempontoknak esett kára, a mi elenyésző ahhoz az anyagi veszteséghez, a mely a francia kis és nagytőkések ezreit, a rentier-eket érte volna ilyen rettentő leleplezés hatása alatt. És szerencse, hogy ez a leleplezés Franciaországban történik, amely idegen tőkére nem szorul, amely a maga pénzéből táplálkozik. Mi lett volna, mi lenne, ha más országnak Rochette-ja tesz ilyen kínos önvalómást! Hogy rohantak volna oda vissza a külföldről a papírok, a járadékok, a záloglevelek, az emíziós papírok minden fajtái és milyen megsemmisítő pénzügyi bojkott zárta volna körül ezt az országot!

Franciaországnak ettől nem kellett tartania, és talán Franciaországon kívül is örülni lehetett annak, hogy Rochette-nek fenyegetőzését nem kellett beváltani. Mert ha állítását akár milyen nagy számmal osztjuk is, — alighanem marad annyi igazság benne, amennyi erős, messze érezhető meg rázkódtatást jelentett volna. Azonban — a pénzügyi erkölcs-prédikációkhoz való jogcímét teljesen elveszítette

Dráma.

Írta: Bródy Miksa.

(Az éjszakai nyári éjszaka. Az udvaron marakodó kutyák ugatnak. A kastély ebédlőjében ketten ülnek; Gesztyné és a doktor. Az asszony olyan szép, hogy első pillantásra beleszerethet egy gyengébb idegzetű férfi; olyan különös, hogy aki látta, heteken át érzéki kíváncsisággal gondolkodhatik azon, vajon milyen ize lehet a szájának; az illatszer, amelyet használ, diszkrét, de ha valakinek a szagló érzékébe furakodik, onnan el nem tűzhető, oly makacs. A doktor jelentéktelen külsejű; máról-holnapra el lehet feledni. Értelemes szeme van. Amennyiben pedig apró gonoszságokra hajlamos és minden altruizmus nélkül való, rokonszenves egyéniség. Nem szerelmes Gesztynébe; ebben a késő éjszakai órában, a csábító magányosságban sem fogja el semminő vágyakozás arra, hogy közel hajoljon az asszonyhoz, a szájához és igyék a lélekzetéből).

Gesztyné (a fali órára néz): Fél egy. Husz perc múlva itt kell lennie... És akkor...
A doktor: Akkor agyonlő mindkettőnk.
Gesztyné: Vagy más lövi le őt.

A doktor: Egész biztos, hogy én nem... Nem születtem ennyi energiára... Ha volna annyi bátorság bennem, hogy valakit agyonűssek, most nem volnék itt.

Gesztyné: Miért nem megy el?

A doktor (mérgesen): Nő léteére több gyöngédséget vártam volna öntől, mint az ugratását... (müharaggal): Eh! Unom ezt! Még van ideje a kutyákat megláncoltatni, hogy nyugodtan távozhassam...

Gesztyné: Érdekes. A kutyáktól fél, pedig ugyszólván tudja, hogy nem haragnak, ellenben attól nem fél, hogy husz perc múlva az uram egész biztosan revolverrel fogja meg-támadni.

A doktor: Attól is félek. Minthogy azonban nekem minden félelem egyforma, azt választom, amelynél egyéb funkcióm nincs, mint-hogy itt üljek. A legjobb megszökni a veszedelmétől, de ha már nem lehet, jobb azt bevárni, mint nekimenni.

Gesztyné (gunyosan): Menjen! Hisz küldöm, kergetem.

A doktor: Nem megyek. De ha intézkedik a kutyákkal, megyek, még ha nem is küld, ha könyörögve marasztal. Egyébként kijelenthetem önnek, asszonyom, hogy nem fog célt érni. Mihelyt az ura ide beteszi a lábát, föl fogom őt világosítani. Azt fogom neki mondani, hogy ön bolond, eszelős, akit szanatóriumba kell vinni, mert hisztérikus rohamaiban veszedelmessé válhatik. A maiak után egész nyugodt lélekkel küldhetném önt az örültek házába.

Gesztyné (nevet).

A doktor (mérgesen): Igen, ezt fogom mondani neki...

Gesztyné: Kedves barátom. Mondjon le először is mindezekről! Nem lesz itt idő okos beszélgetésre. Abban a pillanatban, amikor az uram be fog toppani, én már az ön karjában leszek; a számat odatartom a maga szájához és csókolni fogom...

A doktor (dühösen): Mért épen velem csinálja ezt? Mi közöm nekem önhöz és az urához? Az olyan előkelő nők, mint ön, a kocsikkal vagy a soffőrjükkal szokták az ilyesmit rendezni. Én nem vagyok eléggé romantikus — eléggé szerelmes ehhez a jelenethez!... Ebben a pillanatban egy álmos ember vagyok, akit azzal az ürüggyel vertek ki az ágyból, hogy a méltóságos asszony rosszul lett. Álmos vagyok és egyúttal meg vagyok riadva attól, amit nekem mondott...

Gesztyné: Ha nem tartotta volna kezdetben nevetségesnek a tervemet és az okokat végig hallgatta volna...

A doktor: Eh! Mit változtatnak az okok a lényegen!... Ön örült, örült... és semmi más... pont.

Gesztyné (nyugodtan): Utálok az uramat...

A doktor: Mi közöm hozzá?

Franciaország. Ha nálunk meg is esik, hogy egy két kis bank alapítókéje ügyetlen üzletek, vagy a vezető rossz-hiszemisége miatt elvész, hogy Pállós egy angol csoportra rossz vicinális-papirokat szór rá, hogy haszon-éhes svájciak a Margitsziget terve körül veszítenek valamit, — mi ez ahhoz a tőke-mennyiséghez képest, amely most is elsőrendű befektetési papirok képében büszkélkedik a tőzsdéken, csak azért, mert Rochette nem írta meg róla a valóságot.

Igaz, hogy nekünk, a tőkeszegény országnak ez kevés vigasztalás, kevés erkölcsi elégtétel. Amint hogy pénz-dolgokban az erkölcsi oldal nem is fontos; annyira nem, hogy mindenki megbocsátana, ha a francia tőke újra megbarátkoznék velünk. De ha már ebben nincs részünk: a kikoszorozott kérő haragjával oda lehet mondani: „azt megteheti, hogy nem jön hozzám, de azért ne higgye, hogy oly nagyon különb nálam!”

A képviselőház utolsó ülészaka. Budapestről jelentik: Az 1910-ben választott parlament három hét múlva az utolsó ciklusba lép. Még egy esztendő azután és országsszerte megindul a korteskedés, harcra száll a két tábor. Április 22-én királyi kéziratral nyitják meg a képviselőház ötödik ciklusát. Utána újra választják a Ház tisztikarát és bizottságait. A munkapárt alelnökjelöltjei a régiak: Szász Károly és Lázár István gróf. Az ellenzéki pártoknak, mint értesülünk, két jegyzői állást fog felajánlani a többség, ugyancsak fölkeri a többi pártot, hogy a bizottságokba ejtse meg a jelöléseket. Az ellenzék ezuttal is visszautasítja a munkapárt ajánlatát, illetőleg egyáltalán nem is felel rá. Alakulás után megválasztják a tavaszi delegáció tagjait. A névsor alighanem változatlan marad. Az ellenzék újra Andrássy Gyulát, Apponyi Albertet, Károlyi Mihályt, Lovász Márton, Rakovszky Istvánt és Vázsonyi Vilmost jelöli. A delegáció ülése május második felére is belenyulik, de a parlament közben ülést tart és a költségvetést, majd a polgári törvénykönyvet fogja tárgyalni.

Súlyos ítélet a tintatartó-dobálók ellen.

(A Kuria hatóság elleni erőszakot állapított meg.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 27

Khuen-Héderváry Károly gróf kormánya 1910. tavaszán mutatkozott be a képviselőházban többség nélkül, csupán királyi kinevezéssel támaszkodva és a végsőkig zaklatott, keserített ellenzék tumultuózus jelenetét rögtönzött. A nagy zürzavarban, felfordulásban tintatartók röpöködtek a kabinet tagjai felé és Khuen-Héderváry grófon kívül Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter szenvedett könnyebb sérülést. Az eljárás megindult a négy koalíciós képviselő: Zakariás János, Markos Gyula, Hoffman Ottó és Beck Lajos a vádlottak padjára került, hatóság elleni erőszak és súlyos, illetve könnyű testisértés miatt. Negy évig húzódott a pör. A tábla csak nemrég mondta ki, hogy hatóság elleni erőszak nem történt és a legsúlyosabban, egy hónapi fogházzal Zakariás János ügyvédet büntette — súlyos testi sértés vétsége miatt. Markos két hetet kapott, Beck Lajost és Hoffmann Ottót fölmentette.

A Kuria tegnapi délután kezdte meg az ügy tárgyalását, az ítélet kihirdetését azonban mára halasztotta.

Délután fél tizenegy órakor ült össze újból a Kuria büntetőtanácsa Vavrik Béla elnöke alatt, hogy a tintatartó-afférben kihirdesse az ítéletet. A vádat Szóke koronaügyész-helyettes, a védelmet Baracs Marcell, Edvi-Ilés Károly és Szegheő Gábor ügyvédek képviselték. Megjelent a négy vádlott: Zakariás János, Markos Gyula, Hoffmann Ottó és Beck Lajos. Vavrik olvasta föl az ítéletet, amely szerint a m. kir. Kuria hatóság elleni erőszak és testi sértés vétségében bűnösnek mondja ki Zakariás Jánost, Hoffmann Ottót és Markos Gyulát. Beck Lajost fölmenti.

Zakariást öt hónapi, tizennégy napi fogházra és 400 korona pénzbüntetésre, Markos Gyulát öt hónapi, tizennégy napi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre, Hoffmann

Ottót négy hónapi, tizennégy napi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítéli.

Mind a három elítéltet ezenkívül egy évi hivatalvesztéssel is sújtotta a Kuria. A Kuria elutasította a védelem minden semmisségi panaszát, ellenben helyet adott a főügyész-helyettes semmisségi panaszainak.

Az ítélet megokolása szerint a vádlottak védekezése nem volt elfogadható. Zakariás és Markos azt mondták, hogy dobásuk nem talált, tény azonban, hogy Khuen-Héderváry és Serényi megsérültek, tehát a dobálásban résztvevők egyetemlegesen felelősek. Megállapítható, hogy Khuen-Héderváry hivatása gyakorlásában járt el. Zakariásnak az a védekezése, hogy tettét jogos felháborodásban követte el, mert Khuen törvényellenes beszédet mondott és megsértette a házszabályokat azzal, hogy a gyorsíróknak beszélt, nem venetó figyelembe, mert na a miniszterelnökkel nem ért egyet valaki, azért még nincs joga tetteleg bántalmazni. Hogy a házszabályok megsértettek-e, ezt a bíróságnak nincs joga felülbírálni. Zakariás azzal is védekezett, hogy öntudatlan állapotban volt; erre nézve nincs bizonyíték.

Súlyosító körülménynek vette a Kuria Zakariásnál és Hoffmannnál a többszörös bűnhalmazatot, hogy magas közjogi méltóságokat inzultáltak, hogy a törvényhozói tekintélyen csorbát ütöttek. Markosnál pedig azt is, hogy büntetett előéletű. Zakariás beismerését nem tartja enyhítő körülménynek, mert nem tanúsított megbánást. Enyhítő körülmény viszont, hogy politikai izgalmak hatása alatt cselekedtek és négy évig álltak bűnvádi eljárás alatt. Khuen-Héderváry ellen súlyos testisértést, Serényi esetében könnyű testisértést állapított meg a Kuria.

Érdekes szembeállítani a három bíróság ítéletét:

Zakariás Jánost a törvényszék egy hónapi fogházra és 500 koronára ítélte, a tábla egy havi fogházat szabott ki, a kuria pedig öt és fél hónapot és négyszáz korona pénzbüntetést.

Hoffmann Ottóra a törvényszék tizenöt napi fogházat és háromszáz korona pénzbüntetést rött ki, a tábla csak a tizenöt napi fogházat hagyta meg, a Kuria ellenben négy és fél havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte.

Gesztyné: Magát pedig... (közel hajol a férfihez) szeretem!

A doktor: Éppen oly kevés közöm van hozzá...

(Ugy néznek egymásra, mintha egymás arcáról letépni akarnák a bőrt.)

Gesztyné: Az uramat kezdettől fogva utáltam, mert öreg és erőszakos; őnt szeretem, mert fiatal és gyöngéd...

A doktor (nyersen): Ne sértegesse! Oly kevés vagyok gyöngéd, mint amennyire nem vagyok már fiatal! Ha látott valaha gyöngédnek, bizonyára nem önhöz voltam az! Értse meg, semmi közöm önhöz, semmi közöm önhöz... semmi közöm! Tiltakozom az ellen, hogy valaha is egy tekintettel csak gyöngédséget mutattam volna ön iránt. És hogy miért szeret maga engem, az nekem csupán olyan probléma volna, melyet nem tartanék érdemesnek megfejteni. De nem is probléma. Egyszerűen ebben a faluban a férjén kívül én vagyok az egyetlen férfi, aki mértékre csináltatja a szabónál ruháit. Ha más lett volna, abba szeretett volna bele.

Gesztyné: Mindegy!...

A doktor: Önnek mindegy; nekem nem az! (kérő hangon.) Méltóságos asszonyom az istenért, ne csinálja ezt! Mi célt ér el azzal, ha itt valamelyikünk meghal és valamelyikünket becsúsnák? Hát nincs annyi emberi finomság, annyi öröklött neveltség önben, hogy ne irtózzék egy ordenáré látványosságtól, egy iz-

galomtól, mely az ő farkas-tulajdonságot veri ki az emberi lélekből?

Gesztyné: Mik voltak az ősei?

A doktor: Az apám tanító volt, a nagyapám és a dédapám tanítottak; több ósról nem emlékszik meg a családi krónika.

Gesztyné: Az én őseim farkasok voltak, akik egymást falták föl. Én is farkas vagyok, a legveszedelmesebb fajtából, a nőstények neméből... Őlni szeretnék... (Hangosabban.) Gyilkolni akarok...

A doktor: Szervi baj az egész! Férfiak sohasem szenvednek benne; nők is csak nagyon ritkán. Kezeléssel elmúlik... Én a vilamos fürdőket ajánlanám...

Gesztyné: Vért akarok látni; vagy azét, akitől testileg undorodom, akit gyűlölök, vagy az önét, akit szerelemmel szeretek.

A doktor: Ugy kell nekem, mért nem jártam el rendesen ideggyógyászatra; most tudnám, mi a teendőm önnel szemben... Nem ér semmit az egész egyetemi rendszer!

Gesztyné: Még tíz perc (izgatottan rázkódik meg).

A doktor (fölkel a székéről, de nyomban visszaesik rá): Örült!

Gesztyné: Mit akart e pillanatban velem?

A doktor: Rá akartam rohanni, leteperni a földre és a székhez kötözni, hogy aztán az urának, mint veszedelmes tébolyodottat mutassam be.

Gesztyné: És mért nem tette?

A doktor: Nincs hozzá elegendő bátorságom...

Gesztyné (revolvert tesz az asztalra): Azt tanácsolom önnek, hogy várja be, míg a férjem magára rohan, hanem mielőtt az ajtón belép, nyomban süsse rá a fegyvert. Mélyen célozzon a ballágyék felé, úgy biztosan a szívéig fogja találni.

A doktor: Istenem! miért nem születtem humoristának, hogy feleletül erre a badarságra egy vidám adomával, vagy ötletes elmésséggel tudnám megnevetetni! Vagy miért nem vagyok festőművész, aki szavakkal tudnám elébe varázsolni a szép, a nagy világot, a természetet, hogy felderítsem ebből a fekete hangulatból... Az én nagy bajom az öngyilkos gondolatok mellett az, hogy orvos vagyok, aki eltompult a halálérzésben. Nekem cseppet sem irtózatatos másokat halni látni, de azért... saját magamat... (megrázkódik).

Gesztyné: Nagyon fél?

A doktor: Majdnem olyan nagyon, mint ön; csak épen hogy kevesebb örömmel félek, mint méltóságod. És aztán... mit tagadjam, remélek. Bizom abban, hogy a véletlen halomra dönti mindazokat s terveit, amelyeket asszonyom ma este idegrohamában kieszelt. Ön talán nem fél?

Gesztyné (egész testében megborzongva): Nagyon, nagyon félek!... (Mosolyogva): De az olyan jól...

Markos Gyulát a törvényszék fölmentette, a tábla 15 napi fogházra ítélte, a Kuria az 5 büntetését is öt és fél havi fogházra és négy-száz korona pénzbüntetésre emelte.

Bech Lajost a törvényszék tizenöt napi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte, a tábla és a Kuria fölmentette. Mind a három fölmentette ifju Madarász Józsefet és Mérey Lajost.

Érdekes következménye lesz a kuriai ítélet hivatalvesztést kimondó részének. Zakariás János ugyanis a brassói ügyvédi kamara titkára. Az ítélet értelmében egy évig nem töltheti be ezt a tisztelet, ugyancsak egy évre le kell tennie a pécsi jogakadémia tanári állását Hoffmann Ottónak.

Az aradi borkereskedők és a kincstár.

(A mai tárgyalás eredménytelensége. — Uj megállapodás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 27.

Az aradi borkereskedőknek hónapok óta huzódó fontos ügyében ma végre döntés történt, de a döntéssel aligha lehetnek megelégedve a borkereskedők, mert a pénzügyminiszterium kiküldöttje legfontosabb kívánalmukat — a szabad pincekezelési jogot — nem respektálta. Jelentettük, hogy Prieszter Jenő miniszteri titkár a pénzügyminiszterium megbízásából Aradon tartózkodik és letárgyalja a borkereskedők ismeretes sérelmeit, amelyek az aradi pénzügyigazgatóságnak a pénzügyminiszterhez küldött jelentése alapján tett intézkedésekben merülnek ki. Ezek között a legnagyobb sérelem volt a szabad pincekezelési jog megszüntetése, amelynek kedvezményét a borkereskedők 25 éven át élvezték.

Ma délután négy órakor tartották meg a városháza tanácstermében a tanácskozást, amelyen a döntés megtörtént. Az értekezleten részt vett Prieszter titkáron kívül Róka József, pénzügyigazgató, Lócs Rezső tanácsnok és Zikó József a városi adóhivatal vezetője. A miniszteri titkár kijelentette, hogy ismeri a borkereskedők panaszait. Az álláspontja az, hogy a

szabad pincekezelés csak úgy tartható fenn, ha a kincstár érdekeinek védelmére állandó intenzív ellenőrzésről gondoskodás történik és ha a pince készleteit a bortörvény értelmében minden két hónapban felveszik.

A borkereskedőket nagyon meglepte ez a kijelentés, amely egyenlő a kérelem elutasításával. Miután így megegyezésről szó sem lehetett, arról kezdtek tanácskozni, hogy az új helyzetben milyen kedvezményeket kaphatnak Arad borkereskedői? A titkár kijelentette, hogy a legjobb akarattal van Arad borkereskedői és a vármegye termelői iránt és hatáskörében minden méltányos kívánalomnak megfelel az adótörvény szabta keretek között. Azután megállapodtak a következő kedvezményekben:

1. A miniszter esetleg hajlandó megadni azt az engedélyt, hogy az 50 literen aluli eladást csak egyszer jelentsék be naponta, akár hány félnek történjék is az eladás. Ezt azonban külön kérni kell a minisztertől.

2. A miniszter esetleg eláll a borbehozatalnál a bejelentési kényszertől és így szabadon lehet éjjel is bort szállítani.

3. A miniszter a bepincézésnek 24 óra előtt való bejelentésétől talán eláll.

Végül megállapodtak, hogy a január, február, március hónapokra — amíg meg nem volt a megegyezés — a múlt évi gyakorlatot alkalmazzák visszamenőleg. Nem lehetetlen azonban, hogy a miniszter nem akceptálja a titkár kijelentéseit.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kölcsey Egylet az Aradi Filharmonia Egyesület közreműködésével f. hó 29-én, vasárnap d. e. 11 órakor a kulturpalota dísztermében népszerű zenekari művekből népszerű és ifjúsági hangversenyt tart a következő műsorral: Megnyitó. Mihalovich: Magyar király-himnusz. Beethoven: Prometheus-nyitány. Schubert: H-moll szimfónia. I. tétel. Torsten: Svéd zeneképek (vonzózenekar hárfával). Wagner: Előjáték a Lohengrin opera III. felvonásához. Előadja az Aradi Filharmonia Egyesület 65 tagu zenekara Zellner Sándor karnagy vezénylete alatt. Belépődíj fejéenkint 40 fillér. Jegyváltás a helyszínről fél 11 órától fogva. A tanulók tanáraik vezetése mellett csodortokban jelennek meg.

A doktor (mérgelesen): az ördög vigye el magát, asszonyom, — és minden ostoba és beteg asszonyt!

(Az udvarról hangos ugatás és csaholás hallatszik. Kocsizörgés.)

Gesztyné (elsápad): Jön!

A doktor (fogvacogva): Méltóságos asszonyom, még van idő!

Gesztyné (dacosan): Nem!... Hej, de fehér a maga ajka!

A doktor: Félek...

(A kocsist fordult be az udvarra. A doktor és az asszony visszafojtott lélekzettel hallgatóznak és egymást nézik. Az ajtó felé irányuló recsegő lépések hallatszanak. Gesztyné fölkel és karját az orvos nyakához szorítja. A doktor egészen megbénította az ijedelem.)

Egy hang (kivülről): Mi az? ... Ki van még ébren?

Gesztyné (suttogva): A férjem...

A hang: Hé! ... Mi ez? ... Maga van bent, Margit?

A doktor (nyögve): Istenem!

A hang: Margit? ... Margit? ...

(Tompá ütés zaja; az ajtó fölcsakad.)

Gesztyné (egy szürkeszakállu, öreg ur, me-reven bámul be a szobába): Mi ez? ...

Gesztyné (a félig kábult orvos fejét kebléhez szorítja és rémült tekintetet vet az urára.)

Gesztyné (ordítva): Mi az?

(Egy ugrással az asszony mellett terem, kitépi karjából a doktort és ledobja a földre. Gesztyné lihegve támaszkodik az asztalhoz

meggörbült hátával olyan, mint ugrásra készülő nagy macska.)

Gesztyné (a földön fetrengő doktort nézi): Mi ez... Mit akar ez itt? ...

(Hirtelen megfordul, meglátja az asszonyt, és toroklag ragadva, fojtogatni kezdi.)

Gesztyné (fuldokolva): Segítség! ... Megöl! ...

(A doktor lassan föltápáskodik a földről, az asztalhoz tántorog és a revolvert megragadja. Egy ideig nézi a tusakodó férfit, a mint az többször falhoz veri a tehetetlen asszonyt. Aztán céloz.)

Gesztyné (megtántorodva): Végem van... (Lezuhan a földre.)

Gesztyné (szeme elől elfésüli poudergzett, hanvas haját): Meghal... Segítség! Meghal! ...

A doktor (eldobja a fegyvert): Csönd legyen, ha mondom! ... Ne ordítson! ... Jobb, ha a csendőrséghez telefonoz... Vagy majd én... Ne ordítson, ha mondom! ...

Gesztyné (nyögve): Meghalt! ...

A doktor: Meghalt! ... Mi van azon? ...

Ebben a pillanatban, ki tudja, hány százezer ember halt meg ezen a földön!

Gesztyné. Meggyilkolta! ... (egy székre roskad és felbőrdül.)

A doktor: Egyik halál olyan, mint a másik... Menjen, ébressze föl a cselédséget. En nem tehetem, mert félek a kutyáktól... Na, menjen! ... (Brutálisan.) menjen, ha mondom!

Visszavont válópör.

— Regény két kis gyermek körül. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 27.

Körülbelül egy éve lehet annak, hogy egyik budapesti lapban a következő különös apróhirdetés jelent meg teljes névaláírással:

Figyelmeztetek mindenkit, hogy feleségemtől elváltan élek és így semmiféle adósságáért felelősséget nem vállalok.

Egy előkelő lipótvárosi fiatal banktisztviselő, G. L. neve volt aláírva, aki ez előtt három évvel nősült és állítólag igen boldogan élt a feleségével és piciny leánykájával. Az egész Lipótváros meglepően olvasta ezt a szenzációt és konstatació is a korzón, hogy a férj egyedül sétál, szép, fiatal felesége nélkül.

A nyilttéri közleménynek régi előzménye van. Még abból az időből való, amikor az asszony bálozó, zsurozó leány volt. Egyik bálon megismerkedett Z. Alfréd főhadnaggyal, akit azóta Linzbe helyeztek és az ismeretségből szerelem lett. Ebbe a szerelembe elszedült a leány és a viszonynak nemsokára következményei lettek.

A leány igyekezett szülei elől mindent elpalástolni, elutazott Erdélyben lakó rokonaihoz és ott egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. A gyermeket otthagya Erdélyben egy munkás családnál és havonta 15 koronát küldött nekik. Mire a leány hazatért, a főhadnagy eltűnt Budapestről, de ahelyett más, valóban partiképes, udvarlók vették körül és ezek közül G. L. el is nyerte a jutalmat, a leány kezét. Mikor a család, amelynél a kis gyermek élt, megtudta, hogy a leány férjhezment, egy udvarias levélben felkérték, hogy a rossz helyzetre és pénzügyi viszonyokra való tekintettel küldjön nekik 50 koronát.

Az asszony — hogy titka ki ne derüljön — elküldte a pénzt. A zsarolók azonban egyre fenyegetőbbek léptek fel, az első eredményes levelet több követte, és az asszony nem győzte őket pénzelni. Végül egy ismert fiatal ügyvédhez fordult, aki azt tanácsolta neki, hogy mondjon el mindent a férjének. Az asszony erre nem mert vállalkozni, de hiába volt a titkolódzás, a férj mindent megtudott és elköltözve feleségétől, megindította a pört a házasság érvénytelenítése iránt. Ennek az lett volna a következménye, hogy a házasságból származó gyermekeket is törvénytelenítették volna.

Az ügyvéd az asszony kérésére rábeszélte a férjet, hogy kis leánya érdekében ne érvénytelenítési pört indítson, hanem egyszerű válópört. Hosszas rábeszélés után a férj ebbe beleegyezett és válópör indult meg. Az ügyvéd huzta-halasztotta az ügyet, közben gyakrabban összehozta az elvált házaspárt egymással, hogy a válópör részleteit megbeszéljék. Február közepén kellett volna az első tárgyalásnak lennie, de a tárgyalás elmaradt. És a múlt napokban G. L. fiatal feleségével sétált végig a váci utcai korzón.

TANÜGY.

(→) Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kéthelyi Hunyady Károly grófnak és nejének született Nádasdy Irma grófnőnek, a kik a soborsini állami elemi népiskola szegénysorsu növendékeit különböző adományokban részesítették, elismerését és köszönetét nyilvánította.

Rochette bankár levele.

(A francia panama-ügy új fordulata. — Hol van a milliók szélhámosa?)

Távirati tudósítás.

Páris, március 27.

Tegnap a kamarában és a párisi nagy lapok szerkesztőségeiben az a szenzációs hír volt elterjedve, hogy Rochette bankár, akiről azt hitték, hogy már régen Amerikában, valószínűleg Mexikóban tartózkodik, levelet írt ügyének megvizsgálására kiküldött bizottság elnökéhez, Jaureshez, amelyben teljes világosságot derít arra, hogy milyen szerepe volt Caillaux és Monis minisztereknek ügye tárgyalásának elnapolása körül. Bizonyosat azonban senki sem tudott arról, hogy ez a hír igaz-e, hogy mi a levél tartalma, mert Jaures nem jelent meg a kamarában és nem is fogadott senkit.

A szenzációs hír igaznak bizonyult és a *Matin* ma reggeli száma a teljes szövegében közli Rochette levelét és hozzáfűzi, hogy a levél minden kétségen kívül Rochette től származik, de azt a *Matin* sem írja meg, hogy most hol tartózkodik Rochette. Annyi azonban bizonyos, hogy nincsen Amerikában, mert levelét 25-én írta, tehát vagy még Franciaországban van, vagy még valamelyik szomszédos államban tartózkodik. Rochette azt írja levelében, hogy

az a titokzatos személyiség, aki ügyvédjének előre megmondta, hogy pörének tárgyalását el fogják halasztani, ő maga volt.

Hozzá fűzi azt is, hogy pöre tárgyalásának elhalasztásáról sem Caillaux-val, sem Monis-val soha sem tárgyalt.

Ezt a levelet azért írja az elnöknek, hogy világosságot derítsen az ügyre és megkönnyítse a két miniszter védekezését, akiket a rosszakarat kényszerített arra, hogy becsületük védelmére a bíróság elé álljanak. Rochette azután részletesen kifejti pörének egész anyagát, nagyszabású spekulációit, mexikói vasut- és bányapapirokkal, továbbá összeköttetéseit az észak-amerikai és az oroszországi petróleum vállalatokkal és elmondja, hogy történt első pörének elhalasztása.

Rochette, mikor pörének tárgyalása közeledett, felkereste a Rappel szerkesztőjét Dumesnil, akinek pénzügyi munkát mutatott, amely a francia kölesönök placirozását tárgyalta 1899-től 1910 ig.

A Rochette-bizottság ma délutáni ülésén Jaurés elnök közölte a bizottság tagjaival, hogy ma délben fél tizenkettőkor Rochette aláírásával levelet kapott, melyen svájci bélyegző van és azonos azzal, melyet a *Matin* ma reggeli száma közöl.

A Rochette-bizottság ülésén Briand, aki Rochette szabadon bocsátása idejében igazságügyminiszter volt, elmondta, hogy Rochette-t az ügyesség tiltakozása dacára helyezték szabadlábra. Rochette szabadonbocsátása megfelelt a vizsgáló-bizottság óhajának, amennyiben a bizottsági jelentés annak idején az ügyesség eljárását tulszigorúnak találta és Rochette szabadonbocsátását tanácsolta. A törvényszék ez alapon szabadon bocsátotta Rochettet, aki persze arra használta fel visszanyert szabadságát, hogy új szédelgéseket kövessen el és Mexikóba meneküljön. Jaurés védelmébe veszi a bizottságot hangoztatva, hogy annak főgondja az individuális szabadság volt, nem pedig türelmetlenség Rochette üzleteivel

szemben. Igaz, hogy Rochette szabadonbocsátása nem mentette fel az illető közegeket az alól, hogy őt szemmel tartsák. A bizottság ezzel befejezte a kihallgatásokat és holnap hozzálát jelentésének megszerkesztéséhez.

Polgármestert buktató rendőrkapitány.

(A kellemetlen átirat.)

Távirati tudósítás.

Szombathely, március 21.

Szombathely város képviselőtestülete tegnap délután Brenner Tóbiás polgármester elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlésnek két tárgya volt: a város ezidei kölcsön-szükségletének megállapítása és a polgármester szabadság kérvénye. Brenner Tóbiás ötheti szabadságot kért a közgyűléstől, mely egyhangulag teljesítette a kérését. A polgármester erről a rendkívüli vakációjáról már nem fog beszélni hivatalába. Nyugalomba vonul.

Régi szándéka Brennernek ez a mostani váratlan elhatározás, évek óta akart és szeretett volna nyugalomba menni, mert unta a sok megtámadtatást, mely a városvezetés miatt érte. A városi számadások körül fölmerült zavarok azonban hivatalában tartották a polgármestert, aki, mint a tisztos városi polgár típusának méltó reprezentánsa, féltékenyen őrködött, hogy az inkorrekttség minden gyanuja nélkül hagyhassa el a polgármesteri széket. Bár soha semmiféle vád nem érte, be akarta várni annak a vizsgálatnak eredményét, mely Nyul Lajos főszámvévő öngyilkossága után a város háztartásában megindult. A vizsgálat megállapította, hogy minden felelősség a halálba menekült főszámvévőt terheli, ő sem manipulált, csak szerencsétlenül gazdálkodott. A vizsgálat befejezése után a polgármester az idén ősszel akart a megérdemelt nyugalomba vonulni, elhatározását azonban siettetette az új rendőrkapitány kinevezése.

Szombathely város rendőrkapitányává ugyanis Rákássy István főispán egy hét előtt Fodor Antal vármegyei aljegyzőt nevezte ki. A főispán választása szerencsés volt, Fodor Antal egyike volt a vármegyei tisztikar legképzettebb tagjainak, fiatal, agilis, anyagilag független ember, akinek kinevezése osztatlan örömet keltett a városban, csak egy másik kapitányaspiráns csekély számu hívei zúgolódtak miatta és a polgármester jelentette ki, hogy nem szolgál együtt Fodor Antallal, inkább nyugalomba megy.

Ez a kijelentés és azt nyomon követő elhatározás kínos feltűnést keltett a városban és sok találgatásra adott alkalmat. Azt hitték, hogy politikai motívumok vezették a polgármestert, de ez valószínűtlennek látszott, mert Brenner Tóbiás a legutóbbi választásokon szintén buzgó híve volt a munkapártnak. Hamar kiderült azután, hogy kizárólag személyi motívumok voltak a polgármester elhatározásának okozói, Fodor Antal sr. még vármegyei aljegyző korában olyan lesújtó üzenetet küldött a szombathelyi városházára, melyet nem bírtak neki elfelejteni és megbocsátani. Egy ügyből kifolyólag ugyanis a vármegye átirván a városhoz, figyelmeztette a polgármestert, hogy a munkaképtelenség is fegyelmi vétség.

Ez a kitétel érthetetlenül kellemetlenül érintette a polgármestert, aki személye ellen irányuló sértésnek vette az átiratot. Nyomban Herbst Géza alispánhoz sietett és keserűen panaszkodott neki a sérelemért. Az alispán, aki az átiratot aláírta, kiszolgáltatta szerzőjét, Fodor Antal dr. személyében. Brenner Tóbiás azóta haragudott a vármegyei aljegyzőre és most, hogy a főispán rendőrkapitánnyá nevezte ki, siet nyugalomba vonulni. Az új rendőrkapitány csak a jövő héten teszi le az esküt a város rendes közgyűlésén, a polgármester azonban már nem akar jelen lenni ennél az aktusnál és a tegnap délután tartott rendkívüli közgyűléstől ötheti szabadságot kért, melyről már nem tér vissza a polgármesteri székbe.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Utcái inzultus. Ez év január kilencedikén kínos incidens történt a Pécskai-uton. Opre Péter aradi jogszigorló az utcán kutya-korbáccsal inzultálta Brunhuber Gyula lókereskedőt, aki róla néhány nap előtt egy társaságban azt mondotta, hogy nem ülne le vele egy asztalhoz. Brunhuber becsületsértés és könnyű testi sértés vétsége miatt tett feljelentést a járásbírósnál Opre ellen. Az ügyet ma tárgyalta Zih járásbíró. Opre beismerte, hogy inzultálta Brunhubert s védelméül előadta, hogy róla Brunhuber egy társaságban meggyalázó kifejezést használt. Ő magyarázatot kért Brunhubertől s miután az nem akart elégtételt adni, neki, mint tartalékos tüzérszázadosnak nem volt más válaszája. Együttal viszonydat emelt Brunhuber ellen, aki az utcai jelenetnél vele szemben szintén használt becsületsértő kitételeket. Miután több tanu nem jelent meg, a járásbíró a tárgyalást elnapolta.

§ A zöld fojtás, mint bizonyíték. A múlt évben Székudvaron egy éjjel titokzatos módon agyonlőtték Barna Tódornét és unokahugát. A gyilkossággal szomszédjukat, Barna Györgyöt gyanúsították, aki haragosuk volt, de meg örökséghez is jutott a két nő halálával. A gyilkosság színhelyén a csendőrök egy fél fojtást találtak, amelynek másik felére Barna szobájában akadtak rá. A súlyos gyanúkok ellenére is az aradi esküdtbírószak fementette Barnát, mert a fegyverszakértő azt a szakvéleményt terjesztette be, hogy a gyilkosság színhelyén és Barna szobájában talált két fél zöld fojtás nem illik össze, nem egy darabnak két fele. Az ügyesség azóta újabb súlyos bizonyítékokat szerzett s most elrendelték az ügy újrafelvetelét.

§ A megzavart nászut. Budapestről jelentik: A múlt évben Schiffer Armand fővárosi gyáros Bad-Salzbrunnban megismerkedett egy gazdag németországi gyáros leányával, Wunderlicht Lisbettel. Az ismeretségből szerelme lett s a fiatalok csakhamar eljegyezték egymást. Miután Schiffernek Trieszben üzleti ügyei akadtak, úgy beszélték meg a dolgot, hogy ott esküsznek meg s innen nagyobb kirándulást terveztek. Alig érték azonban Trieszbe, az ottani rendőrség névtelen sürgönyt kapott, amelyben az állott, hogy Schiffer leánykereskedő. A rendőrség erre letartóztatta a gyarost s csak öt nap múlva, amikor kiderült, hogy a sürgöny hamisított volt, helyezte szabadlábra. Schiffer nyomozni kezdte az izetlen tréfa értelmi szerzőit s gyanuja többek között Róth Józsefre irányult. Fel is jelentette őt hamis vád miatt, de az ügyesség csak hatóság előtti ragalmazást látott a dologban s az iratokat a büntetőjársbíróshoz tette át. Ma tárgyalta az ügyet Elekes büntetőjársbíró, aki szállítva a saját illetékességét, a törvényszékhez tette át a pör aktáit.

§ Elítelt vándor artisták. Crasse Alphonz amszterdami születésű zongoramester és Marosi Ferenc bajai születésű artista egy kisebb truppal két hónap előtt Pécskán vendégszerepeltek. Crasse és Marosi egy éjjel feltörték lakásadjuknak, Keller szállodásnak szekrényét s abból több ruhaneműt ellopva megszöktek. A csendőrség elfogta őket s beszállította az aradi ügyesség fogházába. A törvényszék ma mindkettőt két-két havi fogházra ítélte.

§ Elítelt királysértő. Szegedről jelentik: A törvényszék ma tárgyalta Korniczky Dezső királysértési pörét. Korniczky a Magyar Körtársaság című lapba írt egy cikket, amelyet az ügyesség inkriminált. A szakbírószak Korniczkyt hat havi fogházra ítélte el.

§ Új ügyvéd. Az aradi ügyvédi kamara Laczó István dr. ügyvédet, Elek székhelyiely az ügyvédek lajstromába felvette.

Aradi kisleányok barátja

(Ki üldözte a polgári leányiskola növendékeit? — A veszedelmes gavallér a rendőrségen. — Husz szembesítés. — Kiderítetlen támadások.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 27.

Rendkívül izgalmas és kellemetlen délutánt töltött ma az aradi rendőrségen egy fiatal aradi kereskedő, akit azért állítottak Szecepkovszky Teofil ügyeletes rendőrhadnagy elé, mert alapos gyanúk voltak ellene, hogy része van az utóbbi időben mindgyakrabban előforduló utcai inzultusokban, melyeknek passzív szereplői többnyire serdületlen aradi leánykák. Szinte járványszerűvé vált az utóbbi hetekben Aradon, hogy

a polgári leányiskola és a kereskedelmi leánytanfolyam fiatal növendékeit az utcán, iskolából kijövet, megszólították

és tolaikodó magatartással rémitgették halálra a gyermekeket, akik legtöbbször kétségbeesetten panasztak szüleiknek, hogy milyen borzasztó ijedelmeket éltek át. A növendékek szülei, valamint az iskolák igazgatósága valóságos konsternálva voltak a majdnem nap-nap után megismétlődő kínos esetektől, de hiába fordultak oltalomért a rendőrséghez, a gyermekleánykák ismeretlen támadója mindig kisziklott a szülők, vagy detektivek megfigyelése alól. De előfordultak gyakran — amint azt az Aradi Közlöny már többször megírta — még kellemetlenebb esetek is. Fiatal leányokat szólítottak meg az utcán, körülbelül ilyenformán:

— Tessék felmenni ebbe a házba, az első emeleten van az igazgató, egy urinó, egy öreg hölgy, aki leküldött engem, hogy hívjam fel!

A kis leányok nem mindig adtak hitelt az ismeretlen férfi szavainak, a tapasztaltabbak ridegen elutasították a tolaikodót, de akadtak olyanok is, akik elhitték, hogy tényleg az igazgató, vagy egy barátjuk — mert ezt is gyakran mondta az ismeretlen — várja őket az emeleten. Ilyenkor kíváncsian mentek fel a jelzett ház emeletére, ahonnan azonban csakhamar sirva szaladtak le, mert a lépcsőházban, vagy az emelet sötét folyosóján az ismeretlen férfi ölelgetni kezdte őket. Mire azonban a leánykák segélykiáltásaira odasieltek megtalálhatták volna a különös idegent, az már régen elmenekült és ez annál könnyebben sikerülhetett ki, mert legtöbbször átjáró házakat választott ki a szülei színhelyül.

Nem tartozik szorosan ezekhez az esetekhez, de érdekes megemlíteni az urinókkal szemben elkövetett utcai inzultusokat is, amelyek szintén gyakorivá váltak az utóbbi időben. A szerelmes természetű emberek vakmerő utcai támadásairól sok szó esett nemrégiben, amikor egymásután két fiatal urinót inzultáltak az Erzsébet köruton s ettől helytől nem messze, tegnap is megismétlődött hasonló eset.

Egy előkelő állású aradi uriember feltűnő szépségű fiatal leányát egy ismeretlen fiatalember egészen a lakásáig kísértte, a ház emeletére is követte, ahol átölelte

és szerelmes szavakat sugott a fülébe. Az urileány sikoltozni kezdett, a fiatal ember erre gyorsan leszaladt a lépcsőn.

Ezek a felháborító esetek a leányos családokat kétségbeejtették s nem egy családapát ismerünk, aki, — mióta ilyen sűrűn fordultak elő az utcai támadások — nem engedte többé kíséret nélkül egy pillanatra sem fiatal leányát. A rend-

őrség nagy apparátussal dolgozott minden ilyen eset után és több embert előállítottak már a detektivek, akikre gyanakodni lehetett, volt olyan is, akire rá lehetett bizonyítani, hogy része volt a külvárosokban is gyakori inzultusokban, de a város szívében garázdálkodó idegenek kilétét nem sikerült felfedezni.

Ma délután négy órakor Szecepkovszky Teofil ügyeletes rendőrhadnagy előtt felháborodva jelent meg egy aradi uriember. Vele volt egyik fia, valamint kis leánykája is, aki a polgári leányiskolába jár. Az apa izgatottan mondtotta el a rendőrhadnagnak a következőket:

— A kisleányom nemrégiben sirva jött haza és elpanaszolta nekem, hogy amikor az iskolából kijön, mindig várja őt egy fiatalember, aki szemtelen megjegyzéseket tesz rá, sőt megtörtént vele már az is, hogy amikor egy mellékutcába tért be, a fiatalember hozzája szegődött és a legdurvább kifejezéssel akarta elcsábítani. Ettől kezdve nem engedtem többé egyedül menni az iskolába, hanem valaki mindig elkísérte. A napokban a feleségemmel ment a kis leány s ekkor találkozott is azzal, aki a multkor megszólította, de mielőtt követhették volna, a fiatalember eltűnt. Ma délután két fiam várta a leányt, hogy az iskolából kijöjjen. Az előadás végeztével a kis leány kijött a Tabajdy Károly-utcában lévő intézetből és a bátyjainak megmutatta most a fiatalembert, aki megint az iskola környékén cirkált. Utána mentek, az idegen a Tabajdy-utcából az Andrássy-térre ment, majd befordult ismét egy másik utcába. Ide is követték és látták, amint a fiatalember az egyik üzletbe megy be. Az egyik fiam észrevétlenül megfigyelte, mit csinál benn az üzletben s amikor látta, hogy otthonosan letelepszik, leteszi a kabátját és íróasztalhoz ül, ott maradt az üzlet közelében, a másik fiam és a kis leányom pedig felkerestek engem, hogy együtt menjünk a rendőrségre. Tessék azonnal egy detektivet kiküldeni és állítsák elő azt az urat.

Az apa feljelentésére Szecepkovszky rendőrhadnagy azonnal kiküldte a jelzett üzletbe Horváth detektivet. Vele tartott a kis leány bátyja is, hogy megmutassa neki, melyik volt hűga támadója. A detektív még az üzletben találta az illetőt,

S. fiatal aradi kereskedőt, akit felszólított, hogy kövesse őt a rendőrségre.

A kereskedő nagyon meglepődött a detektív kérésére és izgatottan kérdezte:

— De mit akarnak tőlem az urak? Nem követtem én el semmit.

— Azt majd a rendőrségen fogják megállapítani — válaszolta a detektív — én csak azt az utasítást kaptam, hogy hívjam be Önt és ezt végre kell hajtanom.

S. a detektív kíséretében erre felment a rendőrségre, ahonnan addigra Szecepkovszky rendőrhadnagy már detektiveket küldött a város minden részébe, hogy hívják a rendőrségre azokat a kis leányokat, akiknek a szülei az utóbbi időben feljelentést tettek, hogy leányukat valaki inzultálta. Egymásután érkeztek a rendőrségre a szülők és a kis leányok, csakhamar hangos lett tőlük a városháza folyosója és mind felháborodva mesélték egymásnak, mi történt az ő leányukkal. Husz szülő és ugyanannyi serdületlen leányka jelent meg, valamennyien szereplői egy-egy utcai, vagy lépcsőházi inzultusnak.

Az ügyeletes rendőrhadnagy mindenképp előt a kereskedőt hallgattak ki.

— Elismerem — mondotta S. — hogy

vannak a leányok között olyanok, akiket megnezttem az utcán, előfordult az is, hogy

kisérgettem őket, de ilyenkor mindig az illető leányok viselkedése bátorított engem annyira, hogy ezt megtehettem.

Olyan leányokkal szemben, akik viselkedésükkel ilyesmire okot adnak, minden fiatalember úgy cselekedett volna, ahogyan én, az pedig nem igaz, hogy megszólítottam, vagy pláne durva ajánlatokat tettem volna nekik. Azt pedig a leghatározottabban tagadom, hogy bármelyiküket is lépcsőházba, vagy folyosóra csaltam volna. Egyetlen kisleányt se szólítottam meg, legfeljebb ártatlan megjegyzést tettem reájuk, de ezzel semmi büntetendő cselekményt nem követtem el.

A kereskedőt ezután egymásután szembesítették a fiatal leányokkal.

Volt közöttük olyan, aki határozottan állította, hogy nem ő volt az inzultáló, akadtak olyanok is, akik benne vélték felismerni támadójukat, őt — hat kis leány pedig egészen megegyezően azt adta elő, hogy az ő lovagjuk egy szökés bajszú fiatalember volt, aki többször követte őket, mikor pedig mellékutcába értek, akkor a lehető legdurvább kifejezésekkel fordult hozzájuk. A kis leányok pirolva ismételték a rendőrszolgát előt ezt a kifejezést, amely megegyező volt azzal is, amelyet a mai feljelentés szerint S. használt a polgári iskolába járó leánykával szemben.

Szecepkovszky Teofil rendőrhadnagy felhívta ezután a rendőrségre azt az urileányt is, akit — mint említettük — tegnap este lakása előtt inzultált egy fiatalember. Az urileányt szembesítették S.-sel, de határozottan kijelentette, hogy nem a kereskedő volt tegnapi vakmerő támadója.

A rendőrségen ezután megállapítást nyert az a körülmény, hogy S. idáig bajszú viselt, s csak a napokban borotváltatta le bajuszát. Mikor a rendőrhadnagy megkérdezte a kereskedőt, mi volt az oka arca ilyen elváltoztatásának, S. azt válaszolta, hogy míg bajszú hordott, sokszor rágta azt, s ezért inkább leborotváltatta. Azt is megállapította a rendőrhadnagy, hogy S. ellen jelenleg is bünygyi eljárás van folyamatban becsületsértés miatt, mert nem régebben egy aradi uriaszonyt megszólított és egy néptelenebb helyen becsületsértő szavakkal illette az urinót, akinek a férje a rendőrségen feljelentést tett ezért. A detektivek kinyomozták, hogy S. volt az urinó támadója, s ő előttük be is vallotta ezt a cselekedetét. Tekintettel a büntető perrendtartás ama rendelkezésére, hogy olyan egyén, aki bünygygyel van terhelve és a nyomozás folyamán hasonló büncselekményt követ el, letartóztatható. — Szecepkovszky Teofil már el akarta rendelni S. előzetes letartóztatását. Mikor a bajba jutott kereskedő ügyvédje értesült kliense sorsáról, felkereste Green Nándor főkapitányt, akinek az intervencióját kérte. A főkapitány is megjelent a rendőrségen, ahol még folytak a szembesítések S. és a megtámadott leánykák között.

A rendőrhadnagy épen azokat a leányokat hallgatta ki, akik a legsúlyosabb panaszt tették, a lépcsőházi erőszakos megtámadásokról. Ezek közül azonban egyik sem ismerte fel S.-ben azt, aki őket megtámadta. Az utolsó szembesítések után, amelyek mind a kereskedő javára szolgáltak, Green Nándor főkapitány elállott attól, hogy a kereskedőt előzetes letartóztatásba helyezék, mert rendes lakása, foglalkozása van és előreláthatólag büntetése sem

lesz oly nagy, mely a letartóztatást szükségessé tenné.

Hét óra volt már, amikor a kereskedő, akit a kínos délután izgalmi nagyon megviseltek, végre távozhatott a rendőrségről. Az eljárás most többrendbeli becsületsértés címén folyik azonban tovább ellene. Remélhető, hogy ezzel a kínos ügyel azután véget ér a leányos aradi szülők aggodalma és a kis polgári iskolás leányokat nem üldözi tovább senki.

A kaszinói kavarodás.

(Nem lép ki Beniczky. — Vay Gábor gróf a Nemzeti Kaszinóban?)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 27.

Az Országos Kaszinóban két nap óta a nagy viharokat megelőző csend uralkodik. Az élet nem túlságosan eleven, de akik feljárnak, a kaszinó falain belül nem ismerik a politikai ellentéteket. Látszólag béke van, de azért még egyre közelebb a kilépésre felszólító iverket, mert minden áron nagyarányu demonstrációt szeretnének Zlinszky és Beniczky ellen. A kizárási indítványt ma délig nem adták be a kaszinó elnökségénél és ebből a késedelmeskedésből arra is következtetnek, hogy a mozgalom kezdeményezői meggondolták magukat, nem is tesznek kizárási indítványt, ellenben a kilépésre felszólító levelet aláírják vagy másfélezer kaszinótaggal. Azt hiszik ugyanis, hogy egy ilyen demonstratív felszólításnak mégis lesz eredménye.

Beniczky Ödön ma egy hosszabb nyilatkozatot tett közzé, melyben többek között részletesen leírja Petz Istvánnal történt eszmecsereit és végül a következőket mondja:

— Nem fogok kilépni a kaszinóból. Én nem vagyok senkinek sem szolgálója és nem vagyok a hadtestparancsnok kutyaosója. Baráti körből jött felszólításnak sem vagyok hajlandó engedelni a magam szabad elhatározásából. Én tudatában vagyok elhatározásaimnak és viselem azokért a következményeket, de legyen bátorság néhány urban, hogy a béke helyreállításának ürügye alatt készült indítvány előtt, és a kaszinói körökön kívül álló személyektől történt hatalmi nyomás előtt meg ne hódoljanak. Ne keresgéljenek kibuvót, hanem lépjenek fel nyíltan és legyen bátorságuk két jó barátot a kaszinóból kigolyozni.

A Nemzeti Kaszinó ellenzéki érzelmű urai között rendkívül érdekes mozgalom indult meg. A mozgalom célja, hogy Vay Gábor gróft, aki Hausknechteknek nevezte a palotaőrseg tisztjeit, beléptessék a Nemzeti Kaszinóba. Vay Gábor gróft tudvalevőleg az esetből kifolyólag provokáltta cebei Horváth Péter alezredes, a palotaőrseg parancsnoka. A gróf azonban megtagadta az elégtételt és ebből kerekedett ki végül az Országos Kaszinó egész afferje. Vay Gábor eddig nem volt tagja a Nemzeti Kaszinónak. Az ellenzéki érzelmű mágnások ezzel színvallásra akarják bírni a kaszinó választmányát.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: *Kis király*, operette. Szoyer Ilonka vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Vasárnap: Délután: *Luxemburg grófja*, operette. Este: *Piros bugyelláris*, népszínmű. Szoyer Ilonka vendégfelléptével. (C. bérlet.)

* Szoyer Ilonka ma este a Katonadologban zsufolt nézőtér előtt folytatta vendégtéjátékát. Nakinak szerepében minden énekszámát lelkesült óvációkkal horonálta a publikum és egyik ismétlést kellett a másikra adnia, hogy kielégítse a publikumot. Az illusztris vendég mellett még egy vendége volt a mai előadásnak. *Mucsi Anna*, a debreceni társulat tagja, aki két év előtt az aradi társulat táncosnője volt, lépett fel Pimpimparé szerepében, hogy bemutassa azt a haladást, amit távolléte alatt tett. Nem tudjuk, hogy ezen kívül volt-e valamilyen cölja a vendégtéjátéknak, mindentől eltekintve, annyit konstatalhatunk, hogy nem minden kvalitás nélkül készül a szubrett szerepkörre, ma még azonban sok modorosság áll sikerének útjában. Táncbeli készsége fejlődött, hangja azonban kis terjedelmű és az iskolázottság hiányát nem tudja felejtetni. Kisebb társulatnál bizonyára jól érvényesülne, az aradi együttesben azonban egyelőre nehéz lehetne számára megfelelő helyet kijelölni. H. G.

* **Bibliai esték a színházban.** *Lakatos Ottó* dr. minorita rendfőnök, mint az Oltár-egyesület és a Katolikus Kor elnöke, azt kérte a színügyi bizottságtól, hogy a színházban április 4-én és 5-én rendezendő bibliai estélyek alkalmával a rendezőség ötven százalékkal felemelhesse a helyárat. A bizottság *Urbán Iván* báró főispán elnöklésével tartott ülésében engedélyt adott a helyáremelésre.

* **A színház jelentései.** Még két estén lép fel az aradi színházban Szoyer Ilonka. Szombaton *Kálmán—Martos* operettjének, a kis királynak főszerepét, Mostarini énekesnőjátéza el. Ez a szerep Szoyer Ilonka egyik legjobb alakítása, a Népopera-ban ő kreálta ezt a szerepet, amellyel diadalt, nagy-nagy sikert szerzett a darabnak is. — Vasárnap este pedig a legszébb magyar népszínműben, a *Piros bugyellárisban* vesz bucsut Szoyer Ilonka, Török bíró-nét játéza.

Luxemburg grófja vasárnap délután. Az ideai operett-reprizek között kétségtelenül a legnagyobb sikert a *Luxemburg grófja* érte el, erre a kedves fogadtatásra való tekintettel tüzte ki a direktió vásár vasárnapjának délutánjára ezt a pompás *Lehár* operettet.

A *Tündérlaki leányok*, *Heltai Jenő* vigjátéka lesz a jövő hétnak, de egyben az egész színházezonnak a szenzációja. *Heltai* megint egy pesti történetet hoz a szívünk, szemünk elé, egy történetet, amely mélyebben szánt a pesti viszonyok között, energikusabban jellem és a figurákat komolyabban mozgatja. De csak maga a történet, a váz ilyen, a téma előadása, színpadi köntösbe öltöztetése a szerző ismert elsórangu képességei szerint való. Nem savanyodik a történet a pesti szegénység sivár fotografiájává, az élet nyomorúságai nem ütözkönek ki durván, szögletesen, kiméletlenül. A jelenetek, amelyek emberi nyomorúságot ábrázolnak, melyek szomorúsággal illetik szívünket, nincsenek aláhuzva; csak jelezve van minden és a szomorúságok beolvadnak *Heltai Jenő* kedves lírájába, mely rezignáltan, az élet sok megváltozhatatlan kegyetlenségébe beleenyugodva, muzsikál. Az aradi társulat vigjátéki ensembleje a *Heltai* darabhoz méltó ambícióval készült a bemutatóra, amely szerdin lesz, a legjobb játékok a főbb szerepeket: *H. Harmath Józsa*, *Kiss Mariska*, *Komjáthi Mici* és *Nógrádi Malvin* játékok a négy *Tündérlaki* leányt, a többi főbb szereplők *Szendrey, Deili, Benkőné, Zempléni* lesznek.

A *Cigányszerelem* reprize. Másfél esztendei pihenő után teljesen új és méltán érdeklődést keltő szereposztással kerül színre hétfőn este *Lehár* csudás operetteje, a *Cigányszerelem*,

amelynek szépségei egyébként is nagy vonzóerőt gyakorolnak a közönségre. A hétfői előadás keretében *Zórikát* *Pataky Vilma* játéza, *Józsi cigányt* *Barics, Jonelt Ocskay* és *Kajetánt Virágh*, míg *Diósy, Rontay, Gyöző, Herold* a régi jók lesznek.

* **Az X-klub.** (Detektiv-slágerek az Apollóban.) Ma premier-nap lesz az Apolló színházban a hozzá még olyan mozi-atrakcióból, amelyeket a legkényesebb mozi-gourmand is lelkesedéssel, izgalommal fogad. Detektivtörténeteket mutat be szombaton este az Apolló, detektivdrámákat, csudás eseteket, amelyek lázba hozzák, lenyűgözik a nézőt, mindenkit. A pompás műsornak főként egy slágerképe az, amely minden érdeklődést és minden dícséretet megérdemel: *Az X-klub*. A hírhedt klub esztendőnk óta a legrejtelmesebb módon követi el gazságait s a bandavezér *Európa* egyik legrettegettebb gonosztevője, aki *Carmini gróf* név alatt a legelőkelőbb amerikai társaságokba is befurakodik. Ficsavarja egy dús gazdag bankár leányának fejét s az esküvő napján meggyilkolja, kirabolja apósát. *Martin Numa*, a hírneves detektiv veszi kezébe a nyomozást, akinek aztán irtózatatos küzdelmek, élet-halálharc után sikerül a banditák vezérét s vele együtt az egész klubot kézrekeríteni. Az Apolló szombati detektivműsorának *Az X-klubon* kívül van még egy másik bűnügyi drámája is, *A titkos szekrény*, amely *Nat Pinkerton*nak egyik zseniálisan keresztülvitt nyomozását viszi a néző elé.

* **A két káplár.** (*Schiller* *Bürgschaft-ja az Urániában*.) Egy minden tekintetben sikerült bemutatóról számolhatunk be, *Schiller* örökéletű költeménye után készült filmjáték a közönség minden rétegeben meleg rokonszenvre talált. A két hőselektü káplár, nemes szíve, bátorsága, tetteje és végtelenül jóleső bizalma: az igazi katonai bajtársi szeretetnek valóságos dícsimnusza. Mikor a költő a harctérről a családi szentély meleg otthonába hívja a halálra ítéltet s mikor bajtársa zálogba adja saját életét csak azért, hogy a halál katonája még egyszer láthassa családját: lehetetlen nem könnyes szemekkel és a szív ellágyult érzésével végignézni a képet. Ami tökéletes, nemes, jót és igazat az egyszerű katona lelkében az ember csak feltalálhatni vél, mint cselekmény jelenik meg és úgy érezzük, hogy lelkünknek egész melege odavonoz a felette értékes kép gyönyörű jeleneteihez. A közönség az igazi megértés csendes morájával, de lelkes örömmel nézte azt a képet, mely bizonyosságot tesz arról, hogy a színház vezetősége helyes érzéssel fogta fel a közönség izlését és kívánalmait.

* **Jön Saramos.** A csudás dzsungel-történet, a római Cimes-gyár ezidei legnagyobb filmszenzációja, *Saramos* hétfőn kerül színre az Apollóban.

* **Sherlock Holmes** kiváló detektiv mester művéről felvett film az *Uránia* legközelebbi újdonsága.

* **Egész könyvtárakat és egyes könyveket,** régi iratokat, híres írók és államférfiak levelezését és kéziratait, eredeti festményeket, egész bélyeggyűjteményeket jó áron, készpénzért vásárolok. Ugyisintén veszek régi levelezéseket 1835—1875-iki évekből, főképen pedig magyar bélyegeket 1871—72-ből, osztrákokat 1850—1858-iki időkből. Az irodalom és tudományosság minden ága üzletben gazdag választékban található, könyvtárak berendezését jutányosan szállítom, sőt elfogyott kiadású művek is kaphatók üzletben. Kívánatra árjegyzéket küldök. Ajánlatokra azonnal válaszolok, rendeléseket fordulólágn intézem el. *Kerpel Izsó* könyvkereskedése és antikváriuma Aradon. 411

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— —	151
Nyomda	— — — —	151

Ujságírók és más idegenek a színpadon.

(A színiügyi bizottság tilalma.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 27.

Nagyon helyesen cselekedett ma tartott ülésén a színiügyi bizottság, amikor a színház színpadáról ismételten kitiltotta mindazokat, akiknek ott keresni valójuk nincs és mint az elnöklő Urbán Iván báró főispán megjegyezte, ott tartózkodásukkal, csetlésükkel-botlásukkal, diskurzusukkal a felvonásközöket nyújtják el. Ilyen rendelkezést időnkint a színiügyi bizottság meg szokott hozni és a színpadra vezető vasajton ki is van függesztve a tilalom, amely elzárja a nagyközönség fantáziájában mint földi paradicsom élő színpadtól az oda nem valókat. A ma hozott határozat a rendőrséget szigorubb ellenőrzésre utasítja és valószínű, hogy a sok felesleges alak elpusztul a színpadról.

A főispán tette szövé a bizottság ülésén a színpadon és a kulisszák mögött tapasztalt állapotokat és kijelentette, hogy noha kényes a kérdés, mégis provokálja a bizottság döntését, mert a régebben hozott határozat ellenére úgy tudja, hogy egyes ujságírók sokat tartózkodnak a színpadon, akadályozzák például a próbákat, beszélgetnek a jelenésre váró színészekkel és egyáltalában a színpadon tartózkodó és nem odavalók az okai a hosszú felvonásközöknek.

A kinek a színházról, vagy a darabról írnia kell, az nézze végig a nézőtérrel. Én sohasem megyek a színpadra, noha mint a színiügyi bizottság elnökének jogom lenne hozzá. Egyetlen egyszer, mikor Diósi Nusit kirabolták, az érdeklődés vitt oda, mert a családom tudni akarta mi történt a művésznek ékszerivel. Kérem, hogy a bizottság követelje a rendelet szigorú végrehajtását.

Helyes, de a színiügyi bizottsági tagoktól is el kell venni azt a jogot, hogy a színpadra járhasanak — mondotta Kröner Miklós dr. — mert azoknak sincs több keresni valójuk, mint az ujságíróknak.

Ezt nem lehet — szólott Szendrey Mihály színiigazgató.

Csak az orvos és a rendőrség jogosult a színpadra lépni az én tudomásom szerint — folytatta a főispán. Azt sem bánom, ha a bizottság tagjait is eltiltjuk, mert én csak azt akarom, hogy rend legyen. Ertesülésem szerint, mikor Márkus Emilia Aradon volt, gyorsan gördült az előadás, rövid paúzák voltak, mert senki se zavarta a színészeket, míg ellenben máskor huzódik a felvonásköz, a diszitók minduntalan belebotlanak valami idegenbe, a színészek és színésznők diskurálnak vendégeikkel és nem lehet megkezdeni az előadást.

A színiügyi bizottság tagjait tessék kizárni, semmi észrevételem ellene — mondotta Stauber József, — de a sajtót nem lehet és nem is szabad eltiltani a színpadtól. Ott események történnek, beszélni kell az ujságíróknak esetleg a vendégművésszel és gyakran percek, negyedórákon mulik, hogy az ujságíró valamit megtudjon és megírja a lapjának. Az ujságíró a közönség kedvéért van a színházban és a színpadon is.

Nem az a baj, hogy az ujságírók bejárnak a kulisszák mögé, amikor ott dolguk van — szólott Szendrey — és sem őket, sem a színiügyi bizottságot kizárni nem is kell. Az az anomália, hogy állandóan, hosszú ideig tartózkodnak ott, az egész előadás és a próbák alatt gátolják a személyzetet. Ez ellen kell intézkedés.

Ha valakinek dolga van a színpadon, akkor hívassa ki az igazgatót, vagy a rendezőt és beszéljen vele a folyosón, de azt nem ak-

ceptálom, hogy az ujságíróknak be kell mennie a kulisszák elé — válaszolta a főispán.

A főispán ur bizonyára nem úgy értette — mondotta Tolnai János dr. — hogy a sajtót zárják ki a színházból, mert ez nem is lehetséges. Valószínű és ebben igaza van, olyanokra gondol, akik nem hivatásos ujságírók, hanem valami módon nexusban vannak valamelyik lappal és ok nélkül ott lábatlankodnak. A hivatásos ujságírókat munkájukban akadályozni nem szabad, engedélyt kell nekik kiállítani, de a rendőrség ellenőrizze szigorúan az engedélyeket. Teljesen elzárni a színpadot az ujságírók elől nem lehet, mert például az ujság kritikusa hozzátartozik a színházhoz.

A kritikusnak nincs dolga a színpadon — mondotta a főispán.

A legtöbb esetben a kritikus egyedül van a színházban valamelyik laptól és ha a színpadon történik valami, csak annak kell ott lennie, hogy írni tudjon — mondotta Stauber. A sajtónak dolga van ott, amikor megjelenik és ezért úgy oldható meg a kérdés, hogy a rendőrség a lap kritikusának ad engedélyt, továbbá minden szerkesztőségnek egy általános felhatalmazást, amely azonban csak egy munkatársának ad jogot arra, hogy riport alkalmával a színpadra lépjen.

A bizottság elfogadta ezt az indítványt.

Hogyan készült Caillauxné a gyilkosságra?

(A céllövés. — Az új Dreyfus-ügy.)

Távirati tudósítás.

Páris, március 27.

Tegnap ismét megjelent Madame Caillaux Boucard vizsgálóbíró szobájában. Vele volt védője, Labori két titkárjával. Ez volt Caillauxnének legizgalmasabb délutánja az igazságügyi palotában. Még csak félkettő volt, amikor három detektív kíséretében a palotába érkezett és hét óra volt, amikor visszatért a börtönbe. Csaknem

hat órán keresztül vallotta a vizsgálóbíró, aki arról igyekezett meggyőződni, készült-e Caillauxné a merényletre,

vagy pedig hirtelen szánta el magát, ami az ítélet nézőpontjából bűnének mérlegelésekor igen jelentősen esik a latba.

Órákon keresztül faggatta a vizsgálóbíró Caillauxné arra nézve, hogy mit csinált azon a hétfői napon, amikor Calmette Gasztont megölte és az új vallomás azonban néhány oly fontos és érdekes újabb adatot tartalmaz, amely nélkül lehetetlen megérteni a tragédiát.

Nem volt eddig ismeretes az a részlet, hogy Caillauxné ugyanezen a napon Gaillard nevű fogorvosnál is járt, a kinek megígérte, hogy másnap is fölkeresi. Mindennek végeztével ment a fegyverkereskedésbe, a hol a gyilkos browningot megvásárolta. Érdekes, hogy

Caillauxné a fegyvert miadjárt a kereskedésben ki is próbálta

Hat golyót lőtt ki a pisztolyból egy célpontra s csak amikor meggyőződött róla, hogy a fegyver jól működik, vásárolta meg. A kereskedő miután Caillauxné mind a hat töltést kilőtte, ismét megtöltötte a pisztolyt. Erre vonatkozóan Caillauxné ezt a kijelentést tette:

Láttam, hogy a kereskedő hat töltést akar beletenni a browningba. Arra a célra, a mire nekem kellett a fegyver, elég lett volna egy, vagy két töltés is. De nem mertem megzavarni, mert attól féltem, hogy kérdést intéz hozzám és hogy ettől zavarba jövök. Ugyanis előzően azzal okoltam meg a revolvervásárlást, hogy a közeledő képviselőválasztás alkalmával nagy utakat akarok tenni egyedül, automobilon.

Valamennyi ujság megírta annak idején, hogy Caillauxné rendkívül elegánsan, szinte parádéhoz öltözötten ment gyilkolni. Ennek is magyarázatát adta Caillauxné. Aznap hivatalos volt egy délutáni tea, azonban idegessége miatt, épp úgy, mint az olasz nagykövet ebéd-

jéről, erről a teáról is le akart mondani. Később erőt vett magán és elhatározta, hogy mégis csak elmegy abba az előkelő szállóba, ahol teára várta rendes társasága. Ezért öltözött föl oly elegánsan.

Boucard vizsgálóbíró véghetetlen alapos-sággal hallgatta ki Caillauxné, aki azonban minden kérdésre kielégítő magyarázatot adott. Elénk vita támadt a vizsgálóbíró és Labori között, amikor Boucard arra nézve faggatta Caillauxné, miért lőtt reá oly sokszor Calmette-re. A gyilkos asszony így felelt:

Gépiesen cselekedtem és nem tudtam mit csinállok. Agyongyötört állapotban voltam és csak annyira tudtam gondolkozni, hogy a revolvert ne irányítsam fölfelé, miáltal Calmettenek a szívé, vagy a tüdejét találhattam volna, hanem lefelé tartottam a browningot, mert nem akartam gyilkolni.

Boucard ekkor megjegyezte, hogy épen a fegyverhez értő ember céloz alacsonyabban, mert tudja, hogy csakis így találhat. Caillauxné ért a fegyverhez és nyilván tudta, mért irányította kissé lefelé a lövéseket. Labori vitába bocsátkozott a vizsgálóbíróval, de ezt a vitát is majd az esküdtek fogják eldönteni.

Nemcsak Caillauxné mellett, de egyébként is kezd izgalmassá válni Calmette meggyilkolásának ügye.

Minden jel arra mutat, hogy a do-logból országos zavar támad, hasonló a Dreyfus-afférhoz.

Caillauxné teljes mértékben érezheti cselekedetének a súlyát, a mit bizonyít az, hogy alig tíz nap alatt, mióta fogházban van, a szó teljes értelmében megöregedett. Szép, kerek arca megsoványodott, vonásai kiélesedtek és nemcsak az arcán, de az egész megjelenésén is nagy fáradtságnak, lelki kimerülésnek és rengeteg sirásnak a jelei mutatkoznak.

Caillauxné legutóbbi kihallgatása óta különben nagyfokú idegességben is szenved. Két nap óta jóformán semmit sem evett, cellájában nem találja nyugtát és ideges rohamai vannak, amelyek néha olyan erősek, hogy a fogház orvosát kell hozzá hívni.

A tegnapi tanuvallomások során annak a vaskereskedésnek a segédje, ahol Caillauxné a browningot vette, azt mondta, hogy Caillauxné határozottan olyan fegyvert kért, a melynek a ravasza könnyen jár, hogy hamar kilőhesse a töltéseket. Azután sokáig gyakorolta magát a célzásban.

Egy életnagyságu emberalakot használt célnak és a lövéseket mindig az alsótestbe irányította.

Csakhamar nagy ügyességre tett szert a célzásban, úgy, hogy minden golyója talált.

SPORT.

Az Aradi Vivó Klub délkerületi kardvívóversenyére 26 nevezés érkezett és eddig 12 tiszteletdíjat adományoztak. Az Aradi Vivó Klub nagysikerűnek ígérkező délkerületi kardvívóversenye 2 előmérkőzésből és a döntőmérkőzésből fog állani. A szombat délutáni előmérkőzésen a minősítési küzdelmek folynak le, amelynek alapján kerülnek az egyes vívók a versenybírók által megállapítandó csoportokba. A vasárnap délelőtti előmérkőzésen mennek végbe a csoportkörvívások, amely csoportok legjobbjai jutnak a vasárnap délutáni döntőmérkőzésre. A szombat délutáni előmérkőzés nem 3 órakor, mint az jelezve volt, hanem 5 órakor, a vasárnap délelőtti előmérkőzés pedig 8 órakor kezdődik a klub Zrinyi-utcai helyiségében. A vasárnap délutáni döntő mérkőzés 3 órakor lesz a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében megtartva. A 60 filléres belépti-jegy mindkét előmérkőzésre érvényes, a döntőmérkőzés és az utána következő vívóakadémia 5, 3 és 2 koronás belépti jeggyel tekinthető meg. Diákjegy 50 fillér. Jegyek előre válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

Szolnok—Arad. A pestvidéki kerület legjobb csapatának tekinthető jelenleg a Szolnoki Máv, amely nagy játékerejével és lelkes játékos-

gárdájával méltán megérdemli a vezető pozíciót. Az Aradi Munkás Testező Egyesület nagy előkészületeket tesz a mérkőzésre, mert ez lesz nagyarányu programjának bevezetése. A mérkőzésnek különösebb érdekességet kölcsönöz még az a körülmény is, hogy két munkáscsapat fog egymással szemben állni. A barátságos mérkőzés délután pontban fél négy órakor kezdődik. Ezt megelőzi az AMTE ifjúsági és MARTA első csapata közötti mérkőzés, amely két órakor kezdődik.

Gavallérból — közveszélyes munkakerülő.

(Feljelentés Jakabffy Iván ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 27.

Az aradi rendőrség detektívjei hetek óta figyelemmel kísérik egy harminc év körüli, láthatólag jobb családból származó fiatalembert, aki éjszakáról-éjszakára más kisebb kávéházban kártyázik kétes társaságban. A szenvedélyes kártyásról csakhamar megtudták, hogy a letört ember Jakabffy Iván, a csanádmezei Jakabffy-család rossz utra tévedt sarja, aki hónapok óta foglalkozás nélkül lézeng Aradon.

Jakabffy Iván már régebben meghasonlott családjával és édesanyja, özvegy Jakabffy Gyuláné lassan minden támogatást megvont a könnyelmű fiatalembertől. Jakabffy Iván, aki pár év előtt ezeket tékozolt, dorbézolt el Aradon és mulatós hajlamáról szűkös viszonyai között sem szokott le, végül is bűnös utra lépett: Iritz Mór makói kereskedőtől pénzt csalt ki édesanyja kunágotai birtokának termésére. A család kiderült és Jakabffy Ivánt, akit letartóztattak, a szegedi törvényszék egy évi fogházra ítélte. Büntetését ki is töltötte a szegedi csillagbörtönben, ahonnan a múlt év őszén szabadult ki. — Ekkor nagyban fogadkozott, hogy szakít eddigi életmódjával, munkához kezd.

— Kimegyek Amerikába — ígérte rokonainak — és ha más foglalkozást nem találok: kocsis leszek, a hajtáshoz ugyanis jól értek, lovakkal foglalkoztam eleget.

Azután azt kérte rokonaitól, hogy legalább annyival legyenek segítségére, amennyi az amerikai utra szükséges. Többször kapott így száz-kétszáz koronát vagyonos rokonaitól, de az amerikai utazásból nem lett semmi: a pénzt rendszeren elkártyázta, elmulatá külvárosi lebujsokban — mert a nagy és előkelő vendéglők-ből, kávéházakból most már véglegesen odaszorult Jakabffy Iván.

Noé és Szabó detektívek négy hónap óta figyelemmel kísérték Jakabffy Ivánt és meggyőződtek arról, hogy a fiatalember kora estétől hajnalig üldögél a kávéházban, leginkább az Ujvilág és Balaton-kávéházakban és kártyázik, vagy a kártyásoknak kibicel. Tegnap éjjel a két detektív igazolásra szólította föl Jakabffy-t. Az egykori gavallér azonban nem tudta igazolni magát.

— Ismer engem Aradon minden cigány és minden pincér — mondta — Foglalkozásom nincsen, de nem is kell. Megélek abból, amit rokonaimtól kapok. Azután néha egy kis kártyanyereség is kisegít...

A detektívek nem érték be ezzel a magyarázattal és Jakabffy Ivánt mint közveszélyes munkakerület feljelentették. Greén Nándor főkapitány a detektívek jelentését a kihágási bírósághoz teszi át, hogy az új csavargó-törvény alapján indítsák meg az eljárást a volt aradi gavallér ellen.

HIREK.

A jogász-főherceg.

József főherceg legidősebb fia tizenkilenc éves.
Fővárosi tudósítónktól.

Arad, március 27.

József főherceg családja körében a budai várban holnap este meleg és intim ünnepség keretében ülik meg a főherceg legidősebb fiának József Ferenc főhercegnek tizenkilencedik születésnapját. A főherceg 1894-ben március huszonnolcadikán született Brünmben, de egész ifjúságát Magyarországon töltötte abban a főhercegi családban, mely mindig legerősebb magyar volt érzésében és gondolkodásában.

A tizenkilenc éves főherceget érdekessé teszi az a körülmény, hogy amellet, hogy a budapesti egyetem legszorgalmasabb és minden napos látogatónak egyike, — ugyszólván nincs a művészeteknek az az ága, melyet a fiatal főherceg gyakorlatilag nem művelne és melyben már többé-kevésbé jelentős alkotást fel nem mutatott volna. Kitünően zongorázik és sok jeles kompozíciója van, a festészetben csak a minap emlékezett meg maga Benczur Gyula dícsérőleg talentumáról. Ezen kívül lakosztályában egy kis szobrász-ateliert rendeztetett be magának, hol sok türelemmel és nagy lelkesedéssel dolgozik egy-egy gipszmunkán, kis szoboresoportzonon.

A tárlatokon és koncerteken elmaradhatatlan személy József Ferenc főherceg, de még elképzelhetlenebb magas, szikár alakja nélkül a budapesti egyetem folyosója. Mikor másfél évvel ezelőtt először iktatták be a joghallgatók anyakönyvébe, mindenki érdeklődéssel nézett a főherceg jogi tanulmányai elé. Apja már akkor is kijelentette, hogy fia studiumát komolyan veszi és a fiu mindenben meg is felelt apja várakozásának. A főherceg az első alapvizsga kitünő sikere után másodéves hallgató lett és ebben a minőségében nem mulasztana el egyetlen órát sem, melyre beiratkozott. Közjogban Kmetty Károly, nemzetgazdaságtan és pénzügytanban Földes Béla, angol nyelvben Yolland Artur, történelemben Ballagi Mór a tanára.

Csomó aranycímeres fedelű könyvvél a kezében minden órára eljön és nevelőjével Kratochwill őrnaggyal a többi hallgató között helyezkedik el és míg a professzor be nem lép, szívélyesen társalog kollégáival. Azután pedig figyelmesen hallgat és jegyez és buzgón készül kollokviumokra és alapvizsgákra. Hogy mennyire komolyan veszi a jogi studiumot arra jellemző, hogy egyetlen hallgató sem néz oly félelemmel a kollokviumok elé, mint József Ferenc főherceg és pedig alig akad, ki oly korrekten felelne meg minden kérdésre. Korrepetitorai Tomcsányi pénzügyminiszteri titkár és Ploskál Rudolf, kik nagy gondal készítik elő tanítványukat, különösen a magyar közjogra. Ezt a joghallgató főherceg atyja veszi különösen komolyan, gyakorta kihallgatja fiát és egy ilyen alkalommal mondotta neki:

— A közjog épen oly fontos, mint a katonaságnál a reglama. Vagy jól kell tudni, vagy sehogy, de közepesen soha.

Az ifjú főherceg jól tudja a közjogot, szereti azt és ezzel is közelebb férkőzik a magyar nemzet szelleméhez, melynek apja, nagyapja és dédapja is oly nagy megértői voltak.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változékony, szeles; hűvös idő várható, sok helyütt, inkább csak keleten csapadékkal. — Sürgönyprognózis: Változékony, szeles, hűvös, sok helyütt csapadék.

— Vilmos császár a trónörökösénél. Triesztből jelentik: Vilmos császárt ma meglátogatta Ferenc Ferdinánd trónörökös s a császár nyomban vissza is adta a látogatást. A Hohenzollern a Miramare 8. kastélylyal szemben vetett horgonyt s Ferenc Ferdinánd német tengernagyi ruhában ment a hajó fedélzetére, ahol a császár szívélyesen üdvözölte. A kíséret bemutatása után mindketten partraszálltak a kastélynál. A császár üdvözölte Hohenberg Zsófia hercegnőt és családját. Az üdvözlés után Vilmos és Ferenc Ferdinánd a Viribus Unitis Dreadnought fedélzetére mentek, ahol Löfler ellentengernagy bemutatta az osztrák-magyar hajóraj parancsnokait. Vilmos császár délután öt órakor a Hohenzollernen Korfuba utazott.

Triesztből jelentik: Ma délután háromnegyed négy órakor Vilmos császár szívélyes búcsút vett Ferenc Ferdinánd trónörökösétől és a hadi tengerészek üdvözlése mellett a Hohenzollern yacht fedélzetére ment. A yacht nemsokára megindult és a tengerészek ismételt üdvözlés után harsogó „Hurrah” kiáltásba törtek ki. Vilmos császár Triesztből Korfu szigetére ment.

— Április 11.-én lép életbe a sajtótörvény. Budapestről jelentik: Mint a Budapesti Tudósító értesül, a sajtótörvényt, amelyet a király már szentesített, holnap, március hó 28-án hirdetik ki és ettől a naptól számított két hét múlva lép életbe a törvény. Az életbeléptető igazságügyminiszteri rendelet a hivatalos lapban fog megjelenni. Ha pontosan számítjuk a két hetet, úgy a sajtótörvény épen a negyvennyolcas törvények szentesítésének évfordulóján, április 11.-én lép életbe.

— Román püspökök Tiszánál. Budapestről jelentik: Metianu János nagyszabeni román metropolita érsek szerdán látogatást tett Budapesten Tisza István gróf miniszterelnökénél, ki szívélyesen fogadta. Az érsek hosszabban tárgyalt a miniszterelnökkel román egyházi és iskolai kérdésekről és meleg köszönetet mondott neki azért a jó indulatért, mellyel a főpapok által éveken át eredménytelenül sürgetett kulturális engedményeket kilátásba helyezte. A metropolita Papp János aradi és Christea Miron karánsebesi püspökkel felkereste Jankovich Béla kultuszminisztert is. Ennek a látogatásnak nem volt politikai célzata és csak udvariassági aktus volt.

— Abdul Hamid haldoklása. Az Echo de Paris jelenti Konstantinápolyból: Abdul Hamid volt szultán már agonizál. Az orvosoknak nem szabad szobájába belépni. Már sokszor igyekeztek meggyőzni a volt szultánt, hogy állapota orvosi segítségre szorul, de Abdul hamid csak kutyáit és macskáit engedte be szobájába, amelyekkel órák hosszat süttogva beszél. A hadügyminiszter parancsára Abdul Hamid leveleinek, naplóinak és más iratainak érdekes gyűjteményét elégették.

— Tilos a lókvitel Oroszországból. Pétervárról jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy a dumában törvényjavaslatot nyújt be, a mely kimondja az ideiglenes lókviteli tilalmat a nyugati határon és a Fekete-tenger kikötőiben. Ez intézkedés azért vált szükségessé, mert a balkáni államokban és más országokba irányuló tömeges lókvitel, az utóbbi időben a remondák árának rendkívüli emelkedését vonta maga után, úgy, hogy a hadügyminiszter kénytelen volt az illető költségvetési tételekben megszavazott hiteleket erősen túllépteni.

— Az albán fejedelem születése napja. Durazzóból jelentik: Tegnap a fejedelem születése napján ünnepi istentiszteletet tartottak. Utána az európai államok követei megjelentek Vilmos fejedelem előtt, kit, mint a követek doyenja, a román követ üdvözölt. A fejedelem válasza után diner következett.

— **Kormányválság —** Ulszter miatt. *Londonból* jelentik: A kabinet ma a kora délelőtti órákban miniszteri tanácsra ült össze. Délfelé az alsóház ülésének kezdetén Asquith miniszterelnök *Pole-Carew* unionista tegnapi interpellációjára fölvilágosítást fog adni az ügyek állásáról. A kormány-nyilatkozatnak ezt a formáját szándékosan választották, mert így nem lehet a vitát azonnal megkezdeni és ezzel a kormány időt nyer. — French tábornagy a királynál való hosszú kihallgatás után éjjeltájban kijelentette a *Daily Mail* szerkesztőségének, hogy lemondását sem el nem fogadták, sem vissza nem utasították. Az ügy még nincs elintéztve. Haldane lord kancellár és volt hadügyminiszter közvetíteni igyekszik French tábornagy és a kormány között. A kormány reméli, hogy French visszavonja lemondását.

Londonból jelentik: A Ház mai ülését nagy érdeklődés előzte meg. Mára várják Asquith miniszterelnök nyilatkozatát az ulszteri kérdésben. Az ülésterem zsúfolásig tömve volt. Az ülés elején elterjedt az a hír, hogy miután a minisztertanács még tart a miniszterelnök egyelőre nem jelentet meg és beszédét későbbre halasztotta.

A kabinet hosszabb tanácskozásra ült össze, melyen French tábornagy is részt vett. A miniszterelnök beszédének elhalasztása nagy izgalmat keltett és sokan félnék, hogy újabb, súlyos bonyodalmak állottak be. Attól tartanak, hogy a kabinet lemondása rövidesen be fog következni.

— **Szerb és román katonai lóvásárlók** Aradon. Ma volt az aradi tavaszi vásárnak első s egyúttal legfontosabb napja, amelyen az állatvásárt bonyolították le. A vásárt teljesen elmosta az eső, úgy, hogy a vidéki eladók és vevők már délelőtt tíz órakor eltávoztak s hazatértek. Az állatvásáron két külföldi katonai lóvásárló bizottság is megjelent. Az egyik, amely egy őrnagyból és két katonai állatorvosból állt, a szerb hadsereg részére vásárolt össze összesen 360-400 koronáért, vásárolva olyan lovakat, amelyek jobban sikerült vásáron 600-650 koronába kerülnek — mintegy negyven lovat. A másik bizottságot a román hadsereg küldte ki s ez 28 lovat vásárolt hasonló olcsó árban.

— **A román kulturliga és a magyarországi románok.** *Bukarestből* jelentik: A reggeli lapokban a következő újabb felhívás jelent meg, melyben a lakosságot felszólítják, hogy a kulturliga nagygyűlésén részt vegyenek. „A kulturliga bukaresti választmánya minden jó románhoz azt a felhívást intézi, hogy vegyen részt teljes számban ama nyilvános ülésen, melyet a kulturliga központi választmánya vasárnap március tizenegyedikén (ó-naptár szerint) rendez. Szóba hozzuk Magyarországon élő román testvéreink abnormis helyzetét, kik a nemzeti kultúra gyakorlásában, legszentebb jogaikban akadályozva vannak. Mindenki jöjjön el a kulturliga nagy meetingjére és mutassuk meg a világnak, hogy testvéreink legszentebb jogait megvédelmezzük.”

Bukarestből jelentik: A román kulturliga legnagyobb fáradsággal azon dolgozik, hogy a vasárnapi nagy gyűlést minél sikeresebbé tegye. Ma egy komüniké jelent meg a lapokban, melyben a liga választmánya többek között a következőket mondja: „A magyar sovíniszta ujságírók tajtékznak a dühtől, mert kénytelenek beismerni, hogy Goga Oktávián darabja nagy sikert aratott. De örültség vesz erőt rajtuk, ha megtudják, hogy április másodikán a bukaresti nemzeti színpadban a román kulturliga javára előadják a darabot. Mert csak a kulturlige anyagi fejlődésétől félnék ők, mellyel félbeszakítás nélkül védelmezzük testvéreinket a hunok nemes utódai ellen.”

— **Eljegyzés.** *Grosz Mór* marosborsai kereskedő eljegyezte *Traub Kálmán* doroszlófalvai szőlőbirtokos kedves leányát, Ilonkát. (Mindem külön értesítés helyett.)

Grossmann Sándor szállító Hátszegről eljegyezte *Rubin Jakab* kisjeudi terménykereskedő leányát, Terikét. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Catarau és Kirilov Nápolyban?** *Nápolyból* jelentik: A városban ma délelőtt híre futott, hogy *Catarau* és *Kirilow*, Miklóssy püspök két merénylője tegnap óta Nápolyban tartózkodnak. Állítólag többen látták a két elvetemedett embert, mikor a tengerparton sétáltak. A hír városszerte nagy izgatottságot keltett. A rendőrség nyomban megtett minden intézkedést. Detektiveket küldött ki mindenfelé, felügyelet alá helyezték az összes szállókat, vendéglőket s oszteriákat, eddig azonban nem akadtak a merénylők nyomára. A kutatásban szorgalmasan vesz részt a közönség is.

Nápolyból jelentik: Minden jel arra vall, hogy *Catarau* és *Kirilov*, a debreceni bombamerénylet tettesei, csakugyan *Olaszországba menekültek*. Az olasz rendőrség a város összes szállodáit felkutatta, de eddig eredménytelenül.

— **Károlyi Mihály gróf kétmillió kölcsöne.** *Budapestről* jelentik: *Károlyi Mihály* gróf — hirszerint — a múlt héten megállapodásra jutott egy bécsi pénzesoporttal, amely hajlandónak mutatkozott a gróf magyarországi birtokaira két millió korona jelzálogkölesont folyósítani. Az ügyletet a grófnak Amerikából való hazaérkezése után fogják lebonyolítani.

— **Az Akadémia és a Szekfü-féle Rákóczi könyv.** *Budapestről* jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia hetfőn összülést tart. A tárgysorozatban a folyó ügyek néven megjelölt pont tárgyalása során szóba fog jönni a Szekfü-féle Rákóczi könyv is. A mű felett élénk vita lesz, mely elé a politikai és tudományos világ nagy érdeklődéssel néz. A vitában *Berzeviczy Albert*, a Tudományos Akadémia elnöke nem fog részt venni, mivel ma negy hetit tartózkodásra Sziciliába utazott.

— **Esőtől elborított város.** *Pécsről* jelentik: Tegnap délután Pécsen nagy szélvihar keretében szakadt az eső. A mélyebben fekvő városrészekben a vizár mintha folyam volna, zuhan és az utcákat teljes szélességükben elborította. A közlekedés lehetetlen. Az eső nagy károkat okozott az épületekben. Az eléggé nem védett pincéket a víz elöntötte. A városban mintha minden élet kihalt volna a rettenetes időjárás miatt.

— **Olasz vasutassztrájk.** *Rómából* jelentik: A vasutasok mozgalma egyre nagyobb mérvet ölt. A kormány helyzete nehéz, mert a vasutasok követeléseinek teljesítése a költségvetésnek ötven millió lírával való megterhelését jelentené. A mozgalom azonban nagyon komoly, mert az ország minden részéből viharos gyűléseket jelentenek, amelyekben csaknem egyhangulag fogadtak el azt a határozatot, hogy a követelések nem teljesítése esetén megkezdik az általános sztrájkot.

— **Robbanás egy hadihajón.** *Triesztből* jelentik: A *Franz Ferdinand* hadihajó egyik motoresónáján ma délelőtt robbanás történt. A benzintartó robbant fel s nyomban utána lángborult a csónak is. Nagy fáradsággal sikerült a lángokat elfojtani. Az erősen megsérült csónakot a dokkba vitték. Emberéletben nem esett kár.

— **Henrik porosz herceg Argentínában.** *Rio de Janeiro* jelentik: *Henrik porosz herceg* ideérkezett és a köztársaság elnökének meglátogatása után folytatta útját *Buenos-Ajreszbe*.

— **Kémkedő gimnázista.** *Pólából* jelentik: A közeli *Digoansban* letartóztatták *Ciana* kávé gimnázista fiát. A fiatalembert kémkedéssel vádolják. *Ciana* a pólai tengerészeti börtönben van.

— **A Körös kiáradt.** *Szarvasról* jelentik: A folytonos esőzéstől a *Körös* megyeszerte megdagadt és kilépett medréből. Az ár nagy területeket borított el.

— **Női gummiköpenyek** legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban *Radó Gyula* áruházában. 2057

— **Megmarad a kirendeltség.** *Dévárel* jelentik: Nemrégiben híre járt, hogy a *hunymegyei* *Brádon* a tanfelügyelői kirendeltséget megszüntetik. A község erre a kormányhoz fordult és a kirendeltség meghagyását kérte. Most érkezett meg a válasz *Mara László* főispánhoz, melyben a kultuszminiszter kijelenti, hogy a brádi kirendeltség megszüntetésére nem is gondol.

— **Gyujtogató szöffrazsettek.** *Londonból* jelentik: *Mac Calmont* vezérőrnagy irországi kastélyát tűzvész pusztította el. A kastélyt a szöffrazsettek gyujtották fel.

— **Női választójog.** *Bostonból* jelentik: *Massachusetts* állam törvényhozása határozatot hozott, mely szerint a választói törvényben a „férfi” szót törlik és így a választói jog a nőket is megilleti. A határozat már a szenátus elé került és azt ott is elfogadták.

— **Vásári razzia.** Az aradi rendőrség tegnap este razziaát tartott a külvárosi kisebb vendéglőkben és kocsmákban, amelyeket országos vásár idején gyanus alakok lepnek el. A razzianak különösebb eredménye nem volt, mindössze három kóborló cselédleányt, egy osavargé asszonyt, azonkívül egy hat tagú cigánykaravánt állítottak elő a detektivek. A cigányok közül kettő ki van tiltva Aradról, s a többi előállított ellen is a kihágási bíróság előtt megindul az eljárás.

— **Antik butorok, régi porcellánok, biedermeier poharak és más, ezen korból származó tárgyak** eladatnak *Braun Miksa* cégnél *Arad* *Boros Béni-tér* 2. Hétköznapokon 5-től 7-ig.

— **Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle** *Nagyáruházban* *Arad*, *Szabadság-tér* 12. szám alatt. *Fischer*nél legfinomabb, legmodernebb és legelegesebb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— **A Központi-kávéházban** ma és a következő napokon *Puskás Béla* *Kolozsvár* elsőrendű 16 tagból álló zenekara hangversenyt. *Szombaton*, folyó 28-án közkívánatra a télikerében játszik.

TARKASÁGOK.

(Az új uniformis.) Nem tudható miért, értekezésgel, hogy a világ legrettenetesebb vicceit a kávéházakban terjesztik. Lehet, hogy ott is születnek. A Városi-kávéházban például egy veszedelmes tréfa- és szójátékgyáros mindenkit ezzel fogadott:

— Hallotta már? Az angol hadseregben vértatlanul új egyenruhát szereztek be...

— Ugyan ne mondja — válaszolt az áldozat rosszat sejtve.

— Igen, igen. Nemsokára minden angol tiszt.

— Ulsterben jár...

(Zenekedvelő.) Nagyhaju és bozontos fiatal embert mutattak be egy aradi urinak, aki szívesen lát vendégségben házában művészeket és a déltáni teáin megjelenő vendégek néha egészen osinos hangversenyt rögtönözhetnek. A bemutatkozást megelőzőleg a nagyhaju a hangverseny pódiumon gyötörte a hegedűt és művészetére mindjárt figyelmeztette az urinót:

— Nagyságos asszonyom, hallom barátja a művészetnek... Nagyon szívesen játszanék a legközelebbi házi hangversenyén, ha meghív... Ugy hiszem: szereti a zenét??

— Ó igen — sóhajtott az urnó. — Csakugyan szeretem a zenét... És... hanem azért maga mégis eljöhet hozzám...

(A jó Baedecker.) Egy fiatal ur már meglehetősen hosszabb szabadságot kapott és napok óta tüzi a fejét: hol, hogyan töltsen a néhány heti pihenőt.

— Valami szép és érdekes utazást szeretnék tenni — magyarázta barátainak. Például Egyiptomba... Nem tudnátok valami jó teirást Egyiptomról? Szeretném előre tanulmányozni.

— Tudok egy nagyon jó könyvet: „Öt hét a Nilus mentén”. Jeles angol utazó írta, de németül is megkaphatod...

— Jaj édes fiam — vágott közbe savanyu arccal az egyiptomi utazó-jelölt. — Mit csináljak ezzel az „Öt héttel”, mikor én csak háromezret akarok tölteni a Nilus mentén!

Dr. Velicsek-féle Sanatorium Boksánbánya.

Physikális diätetikus gyógyintézet Krassó-Szörény vármegyében.

Működő gyógyeredménynek mindenféle idegbajoknál, a gyomor-, bél-, máj-, hólyag- és a légutak bántalmainál, csúsz, köszvény és cukorhugyvárnál, vérszegénység és következményes bántalmaknál, belső női bajok és nemi bántalmaknál; Scrophulosisnál.

Légsátrak!

Penzió!

Prospektus!

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Kedvezményes vasuti jegyek a tavaszi vásárra. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a kereskedelemügyi miniszter a Kamarák kérelmére a folyó évi április hó 30. á-tól május hó 6-ig megtartandó budapesti tavaszi vásárral kapcsolatban rendezendő kongresszusokra felutazó kereskedők és iparosok számára az államvasutak és a kezelésükben álló összes vonalakra kedvezményes vasuti jegyeket engedélyezett, amelyek alapján III. osztályu jeggyel II. osztályon lehet utazni. A jegyutalványok visszautazásra csak akkor érvényesek, ha azok a visszautazás előtt a Városligeti Iparcsarnokban a Tavaszi Vásár tartama alatt lebélygeztetnek. Minden egyes jegyutalvány fejében 55 fillér kiállítás illeték és postadíj fizetendő. Kedvezményes jegyutalványok kiállításáért jelentkezéseket a Kamara irodája fogad el.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1914. március 27.

Budapest, március 27.

Készárú.

Amerika egynyelccaddal magasabb. Kínalat, vétel- és korlátolt, 10 ezer mm 10 fillérral magasabb.

Határidő.

	Dél sárlat	É sárlat
Buza 1914. áprilisra	12.70—12.71	12.73—12.74
Buza 1914. májusra	12.58—12.59	12.61—12.62
Buza 1914. októberre	11.28—11.29	11.27—11.28
Rozs 1914. áprilisra	10.10—10.11	10.08—10.09
Rozs 1914. októberre	8.76—8.77	8.76—8.77
Tengeri 1914. májusra	6.77—6.78	6.78—6.79
Zab 1914. áprilisra	7.58—7.59	7.63—7.64
Zab 1914. októberre	7.15—7.16	7.17—7.18

Az árak 50 kilónként számúva.

Budapesti értéktőzsde (március 27.)

Oestrák hitel	640.—
Magyar hitel	844.75
2/3 koronajáradék	82.30
Oestrák-magyar államvasuti	725.—
Telephelybank	448.—
Assamitólóbank	512.58
Hausi Bank	281.50
Magyar Bank	531.75
Kereskedelmi Bank	834.—
Mamamarányi	854.50
Alsógótarjáni	720.—
Köszöti Vasút	633.25
Vároci Villamos	824.50

Bécsi értéktőzsde (március 27.)

Oestrák hitel	638.—
Magyar hitel	842.—
Oestrák-magyar államv.	712.80
Déli vasút	102.75

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. márc. 27. Buza 75 kilogrammos 24.30—24.40, 85 kilogrammos 24.50—24.60, 77 kilogrammos 24.70—24.80, 78 kilogrammos 24.90—25.00. Rozs (prima) 18.40—18.60, (kőse) 18.00—18.20, Árpa (sorító) —, (takarmány) 13.20—13.30, Zab (prima) 13.90—14.00, (kőse) 11.90—12.00, Tengeri régi (magyar) —, új 12.50—12.60, (román) régi 13.30—13.40, új 10.30—10.50, Buzonyia 100 kgr. (fehér) 6.20—6.30, (rózsza) 7.00—7.10

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1914. évi március 28-án:

B) Borsiet

B) Borsiet

Szojyer Ilonka felléptével:

A kis király.

Operette 3 felvonásban. Irta: Bakonyi Károly és Martos Ferenc. Zenéjét szerz. tte: Kálmán Imre. Karnagy: Tilger. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

A kis király Barics Gy. Zsó. ballerina Czócsy Nusi.
Montyison Várnay Jenő Huck Győző A.
Montarini Szojyer I. Lancelotti Ocskay M

Közdete este 8 órákor.

ARADI KÖZLÖNY

1914. évi április 1-től új előfizetést nyitunk az Aradi Közlönyre.

Az Aradi Közlöny ma Magyarország legelterjedtebb, legértelmesebb és legkedveltebb vidéki napilapja. Hétköznaponként 16—20, vasárnap és ünnepnaponként 28—36 oldalon jelenik meg. Az Aradi Közlönyt a közönség minden rétege olvassa, épen ezért egyben a legjobb hirdetési organum is.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:

egy hónapra 2 K. — fill.
negyedévre 6 " — "

Vidéken:

egy hónapra 2 K. 40 fill.
negyedévre 7 " — "

Minden új előfizető, aki április 1-vel negyedévi előfizetéssel belépett az előfizetők sorába, ajándékkul ingyen és bérmentve kapja

az Aradi Közlöny

Nagy Képes Naptárát

az 1914. évre.

ÚJ KÖNYVEK.

* Ambrus Zoltán színi bírálatai. A magyar színi kritika mestere, Ambrus Zoltán összeszedte Radó Antal kitűnő vállalatát a Magyar Könyvtár számára színi kritikáinak egy válogatott gyűjteményét. Főként francia írók darabjairól szólnak a kis tanulmányok. Egy elsőrendű kritikus legjobb tulajdonságai vannak együtt a füzeten melyet a Lampel R (Wodianer F. és fiai) cég adott ki; ára 60 fillér.

* Sok asszony, egy férfi. Ez a címe a legújabb megjelent regénynek, amelyet Pakots József írt. A szerző nem ismeretlen a szépliteratúraban amelyet számos kötettel szolgált. Most közreadott regényében egy diák életét festi, aki szegényes sorban végzi tanulmányait és akit a nők nagyon is megkedvelnek. Pakots ezzel a hosszabb elbeszéléssel kétségtelenül növeli írói érdemeit és méltán sorakozik azok közé az írók közé, akik az átlagból kiválva, az értékesebb sorába tartoznak. Az izléses kiállítású kötet ára 4.—, korona és minden nagyobb könyvkereskedésben kapható.

* Vajda János válogatott költeményei. Vajda Jánosra ma többet hivatkoznak, mint valaha. Aktuális szükségletet elégít ki tehát a Magyar Könyvtárnak, Radó Antal kitűnő vállalatának az a legújabb füzet, mely a Vajda János költeményeinek válogatott gyűjteményét adja. A ver eket Császár Ernő válogatta össze s ő írt hozzá kitűnő előszót is. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

* Az Érdekes Ujság. Egy megfutott naptári esztendő van Az Érdekes Ujság mögött. A tavalyi esztendő márciusának vége felé köszöntött be Az Érdekes Ujság és abban a pillanatban, mikor megjelent, már győzött is, első pillantásra megtetszett a közönségnek. Gazdag mellékleteit, ezentul is megtalálja az olvasó, aminthogy egyre gazdagabb és változatosabb lesz a szépirodalmi tartalom is. A Dekameron első kötetének szenzációs sikere után április elejére kijön a második kötet, melyhez még az idei év folyamán még három kötet fog csatlakozni. Az Érdekes Ujság előfizetési ára: egy negyedévre 2 kor. 80 fill., félévre 5 kor. 60 fill., egész évre 11 kor. 20 fill., Minden újonnan belépő előfizető megkapja ingyen Az Érdekes Ujság Dekameronja első kötetének fűzött példányát, ha megküldi a szállítási postai költségét, 55 fillér. Az Érdekes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V., Váci-körút 78. alatt van.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

9401

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

Állandó

Auto-Sofför

kiképző tanfolyam.
Mérsékelt díjazás.

Biztos siker!

Urak, valamint hölgyek részére. 1838

Tichy Testvérek

auto-garage

Temesvár Belváros

Liget-ut 4. szám alatt.

Telefon: 11-26. és 7-84

Weitzer János-u. 19. számú ház Batthyány-utcai részében egy

hat szobás lakás

teljesen modernné átalakítva, május hó 1-től

kiadó.

Bővebbet: 1-1141.

Ingatlanforgalmi és

Parcellázóbank r.-t. Arad,

Petőfi-u. 1. sz. Telefon 851.

A volt

Sakkszövetség

és 1808

lengyelclub

fényes berendezése

többek között baccarat-asztal, kártyaasztalok, uri szobák, bőrbutorok, festmények, csillárok, szőnyegek stb. **egészben vagy darabonként is eladó.**

A helyiség részenként, garzon lakás, üzlet vagy iroda részére asonnalra kiadó. Buda-pest, Andrásy-ut 35. I emelet.

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegáns berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. **Elsőrangú konyha!**

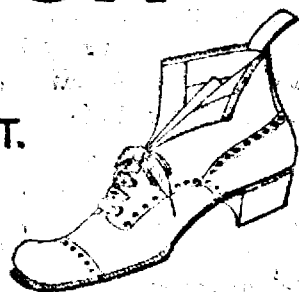

A HAZAI CIPŐIPAR TERÉN
ELSŐ HELYEN ÁLLNAK
A VILÁGHIRŰ

TURUL CIPŐK

Cikk 239 Chevrca fűzőcipő K 10-
237 Chevrca Goodyear K 13-50
2096 Chevrca Goodyear
in mindég K 10-

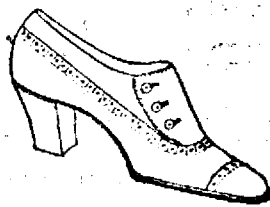
Cikk 92 Box fűzőcipő K 10-50
911 Chevrca fűzőcipő K 11-
1086 Box fűzőcipő American
Style K 12-
110 Chevrca Goodyear K 10-

TURUL CIPŐGYÁR R.T.
A MONARKIA LEGNAGYOBB
CIPŐGYÁRA.

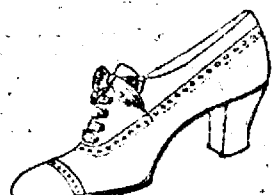

Főraktár
ARAD,

Andrássy-tér (Minorita-palota)

Cikk 405K Chevrca gombos-
cipő K 9-
488 Chevrca Goodyear K 11-50
416 Chevrca Goodyear
in mindég K 14-

Cikk 402 Chevrca Műpő K 9-
401 Chevrca Goodyear K 12-
426 Bara Chevrca
Goodyear K 12-

Cikk 349 Chevrca gomboscipő K 9-
346 Bara Chevrca
Goodyear K 12-
Cikk 352 Chevrca Goodyear K 14-50
1566 Lakásvezetőcipő K 16-50

Bükkfa

száraz, elsőrendű aprított, pontos súlyban kapható házhoz szállítással métermássánsként.

2 kor. 60 fillérért

Stern Jakab

fűszerüzletében a „Csillaghoz“

Weitzer János-utca 17.

Telefon 1013. 1909

5-1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetés.

A néhai Weitzer János arad-városi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminister ur által 36388-1912. szám alatt jóváhagyott alapító levél 8. §. A). csoport 3-ik pontja alatt megjelölt 2400 (kettőezer-négysszáz) koronás segélyösszegeből létesített:

a) Két egyenként 600 (Hatszáz) koronás tanulmányi utazásra és
b) Három egyenként 400 (Négysszáz) koronás iparskola, vagy technikai szakintézet látogatására szolgáló segélyösszeg elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak oly vagyontalan aradi polgárok fia gyermekek, kik egyrészt iparskolát, vagy technikai szakintézetet szándékoznak látogatni másrészt akik ipari és technikai képzettségük tökéletesítése érdekében tanulmányi utazásokat szándékoznak tenni.

A pályázati kérvények folyó évi április hó 15- (tizenöt)-ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez adandó be.

Kérvényezők tartoznak igazolni:
a) hogy aradi lakos szülőktől származnak, nem tevén külömbeséget, hogy a szülők élnek-e, vagy elhaltak.

b) hogy ugy maguk, mint szüleik amennyiben élnek vagyontalanok,

c) hogy kedvező iparüzők, vagy kedvező ipari munkások

d) kötelesek kérvényükben megjelölni, hogy mely iskolában, gyárban, vagy műhelyben óhajtják képzettségüket tökéletesbíteni s igazolni, hogy felvételük a megjelölt helyen biztosítva van.

e) kötelesek az előképzettségüket igazoló bizonyítványt, továbbá f) születési; g) erkölcsi bizonyítványt bemutatni.

h) kötelesek kérvényükben kijelenteni hogy tanulmányaik be-

fejezése után ipari tevékenységüket Magyarországi területén fogják folytatni.

A fenti segélyek elnyerése után a segélyezettek kötelesek iskolai, vagy munkaadói bizonyítvánnyal igazolni, hogy a tanulmányaikat tényleg megkezdték, folytatják és kötelesek tanulmányaikról s tapasztalataikról a Weitzer János alapítványi bizottságnak időnként jelentést tenni.

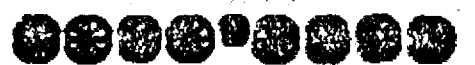
A 1909-462-1912. kgy. számú határozattal megalakított Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel
alapítványi bizottsági
jegyző

Nyomtatványok

esimes kivitelben készülő az Aradi nyomda r. t.-nél.

Legnagyobb raktár TETRA baba-kelengyében.

WEISZ ÉS BENJAMIN, ARAD

Andrássy-tér 22. szám.

1707

Telefon 635.

●● A tavaszi Idényre gyermek- és női-harisnyák minden színben megérkeztek, va- ●●
●● lamint gyermekruhák, rajzolt madeira és richelien párnák, terítők és bluzok. ●●

Apró hirdetések.

**Az Aradi Köz-
löny mindennap eljut
számtalan városba, fa-
luba és pusztába, tehát sok
embernek kerül a kezébe. Min-
den embernek lehet naponta
valamit eladásra kínálni, vagy
megvételre keresni az Aradi
Közlöny apróhirdetéseit ré-
vén (pl. munkát, árut,
szolgáltatást.) Az ered-
mény biztos.**

Azon apróhirdetésekre vonatkozó
tudnivalók, ahol a hirdetés mel-
lett: „Bővebbet, vagy cím a ki-
adóban” áll, közelebbi adatok
olvashatók az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatalának előcsarnokában
elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

„Kis leány”

Nem tudom mikor találkoztunk,
állandóan lásas vagyok. 2096

Manoi!

Szombaton szokott időben igaz
örömmel várlak. Mérnök. 2097.

„Kor nem határoz”

kérek egy címet, hogy ötödikéig
írhaszak. 2124

ALKALMAZÁST KERES.

Ügyes vasalónő

házakhoz ajánlkozik. Címe Berg
Mihályné, Miklós-utca 24. 2129

Négy polgárit,

gép- és gyorsírási tanfolyamot
végzett leány, kezdő irodai alkal-
mazást keres. Cím a kiadóban. 2070

Óvadékkal

rendelkező volt kereskedő keres
azonnali belépésre pénztárnoki,
esetleg raktárnoki állást. Megkere-
séseket kér „Óvadék” jelírére a
kiadóhivatalba. 2064

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek

fiatal vaskereskedő segédet azon-
nali belépésre, ki a román, ma-
gyar és német nyelvet bírja. Aján-
latok: Molnár Gyula Lipka, címre
a fizetési igények megjelölésével
küldendő. 2098

Fiatal

mindenes cseléd, jó fizetéssel azon-
nali felvételt József főherceg-ut
14. szám I. emelet. 2098

Fűszerkereskedő segéd
helybeli angró üzletben felvétetik.
Ajánlatok „Szorgalmas” jelírére
a kiadóba keretnek. 2081

Mindenes cseléd,

ki már hosszabb ideig alkalmazás-
ban volt és jó bizonyítványai van-
nak, jó fizetés mellett azonnal fel-
vétetik Andrássy-tér 25. szám, I.
em. 29.

INGATLAN.

György-utca 65. számú

házak nagy telekkel, esetleg kül-
lön is, eladó. Értekezni a tu-
lajdonosnál, Csutora utca 3. sz.
alatt. 2021

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu

szalócsüzet vendéglővel együtt el-
adó. Cím a kiadóhivatalban. 2112

Forray-utca

Nádasdy-palotában, pálinka depó
kedvező fizetési feltételek mellett,
családi okok miatt eladó. Értekezni
lehet ugyanott. 1987

Eladó

a fő úton egy jó forgalmu fűszer
üzlet, korlátolt italmérés, dohány
és nagy bélyeg eladással, más
vállalat miatt eladó. Ügynökök
kizárva. Cím a kiadóhivatalban. 1973

KIADÓ LAKÁS.

Boros Béni-tér 20. sz.

bérházunkban első emeleti 5 szo-
bás erkélyes lakás, összes mellék-
helyiséggel kiadó. Bővebbet Laend-
ler Aladár gőzfűrészirodája nyújt. 1916

Egy különbejáratu

csinosan butorozott szoba azonnal
kiadó. Forray-u 2/a. földszint 2117

Kiadó április 1-re

két szobás teljesen berendezett
emeleti utcai lakás konyhasz-
nálattal együtt házaspárnak, eset-
leg garzon lakásnak. Megtekint-
hető reggeltől d. u. 2 óráig Ka-
zinczy-utca 8. 1933

Boros Béni-tér 20. sz.

bérházunkban második emeleten,
egy két szobás lakás május 1-re
kiadó. Bővebbet Laendler Aladár
gőzfűrészirodája nyújt. 1916

Külön bejáratu

butorozott szoba villanyvilágítással
azonnali kiadó. Rákóczi-utca 10.
2047

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Róssa burgonya

friss homoki, igen mérsékelt áron
kapható azonnali díjmentes ház-
hozszállítással Rubinstein Mór
szállító: ál Arad. Telefon 188. 1997

Elegáns,

fedeles hajtókoscs eladó Széchenyi-
utca, Katholikus kör házf. ügyelő.
2083

Róssaburgonya

vető és evő, kecskeméti vidéki,
kocsirakományban és kicsinyben,
Reiter Izidornál, Temesvár. 2037

Orthodox hechszerrel

ellátott összes fűszerárak, valamint
husvéti ó-szilvórium és kítőző vör-
ös és fehér bor a főbbi ur el-
lenőrzése mellett legelőnyösebben
kapható Stein Mór fűszerüzletében
Tökölly-tér és Forray u. sarok. 2118

KÜLÖNFÉLE.

Legjobb lugmentes

arc- és kézműcső a Hygea szappan
40 fillér, Lanolin szappan 50 fill.
Mindkét szappan tiszta növényi zsi-
radékokból készült, lugmentes, a
legfinyásabb areu hölgyek és gyer-
meknek, csecsemők mosására leg-
alkalmasabb. Legtartósabb, legfi-
nomabb és leghatásosabb fürdő-
szappan az Angol fürdőszappan,
óriási darab 70 fillér. Dr. Földes
és Hehs Atad. Földes gyógyszer-tár
Deák Ferenc-u., Hehs gyógyszer-
tára Batthyány-u. 1224

Iroda helyiség

Weitzer János utca 5. sz. alatt
kiadó. Bővebbet Éles Arminnál. 2077

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar
megöregedni, használja a Földes-
féle Hair regenerator, ezen ké-
szítménytől minden ősz haj visz-
szanyeri eredeti színét. Nagy üveg
ára 2 korona. Földes gyógyszer-tár,
Aradon. Összes készítményeink
kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-
utcai gyógyszer-tárban. 1224

Ezerjofu

gyomor elixir. Emésztési zavarok,
érvágytalanság, felfúvódás, gyo-
morégés, émeiégés, hányás, hány-
linger, szédülés, gyomorgörögés,
székrekedés, bélrenyheség, bél-
férges (giliszták) béibacteriumok
ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-
tárak Hehs Vilmos gyógyszer-tára
Aradon, Batthyány-utca és gutori
Földes Kelemen gyógyszer-tára Ara-
don, Deák Ferenc-utca. 5180

Takszámoteres

Bér-autok

Telefonszám

816

3281

Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8 sz.

A legujabb

párisi és londoni divatszö-
vetekből legszebb sza-
básu tavaszi felöltők
és öltönyök rendelhetők

Schäffer Henrik

elsőrendű uriszabászati mű-
termében. Telefon 208. sz.

6289—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A gépjármű vezetőket előkészítő
tanfolyam a belügyministerium fen-
hatósága alatt (Budapesten, X. ker.
Százados-u. 14. szám alatt, a fővárosi
kenyérgyár mellett) az 1914. év
folyamán a következő időközökben
tartatik meg:

- a VIII. tanfolyam április hó 14-től június hó 8-ig;
- a IX. tanfolyam június hó 15-től augusztus hó 8-ig;
- a X. tanfolyam augusztus hó 17-től október hó 6-ig.

Je'entkezni, illetve a felvétel
iránt kérvényt benyújtani a tan-
folyam helyiségében levő gondnoki
irodában 5—7 óra között lehet. A
kérvények posta útján is beküld-
hetők.

A folyamodvánnyal együtt be-
nyújtandók:

1. a jelentkezőnek születési
anyakönyvi kivonata;
2. a jelentkező újkeletű ható-
sági arkóciái bizonyítványa.

A rendes hallgatói minőségben
beiratkozni óhajtok ezenkívül be-
nyújtani kötelesek:

a) hatósági orvosi bizonyítványt
arról, hogy nem szenvednek oly test-
vagy szellemi fogyatkozásban, mely
őket a gépjárművezetésre alkalmat-
lanná tenné;

b) a jelentkező iskolai képzettségé-
ről szóló bizonyítvány;

c) akik nem fémiparosok, de a
fémiparban kellő jártassággal bir-
nak, az ezt igazoló okmányt.

A tanfolyam internátussal egy-
bekötve nincsen, a hallgatók ellá-
tásáról önmaguk gondoskodnak.

Beiratási díj 20 kor. tandíj 200
kor. vizsgadíj 20 kor. és azoknak
akik a fémipari szakban vagy szerez-
lésben járattlanok, műhely előkészít-
ő elméleti és gyakorlati oktatás díja
50 kor. A tandíj és a beiratási díj
alól nincs felmentés. A beiratási és
tandíj a folyamodvány benyújtása
előtt a gondnoktól nyert postataka-
rékpénztári lappal fizetendő. Az
érdeklődőknek levélebeli megkeresé-
sére „TÁJÉKOZTATÓT” küld a
gondnoki iroda.

Arad, 1914. évi március hó 17-én.

Gréen.

főkapitány.

10085—1913. tkv. sz.

2803—1914. kh. sz.

180—1914.

Árverési hirdményi kivonat.

Az Aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Velicu Romulus ügyvéd aradi lakos, mint jelentkező, és az Aradi kereskedők tekarógk- és hitelkövetkező aradi cég, mint hivatalos csatlakozónak kimondott végrehajthatók javára 800 korona és 126 kor. tőkekövetelések és jár. behajtása végett az aradi kir. törvényszék területén levő Arad város Gáj külvárosában fekvő az aradi 6411. számú tjkvben A. + 2 sor. 2483 b. hrsz. a. felvett névtelen utcai §. sz. ház és udvarból Zsurzsuk Focsné szül. Szatin Annát illető fele rész hányadára az árverést 714 koronában eszenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan hányad az 1914. évi április hó 27-ik napján délután 3 órakor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra levő 48. számú helyiségben megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár fele része, vagyis 357 koronán alól eladatul nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan hányad becsárának 10%-át vagyis 71 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez itenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Arad, 1913. évi december hó 22-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

2100 Aknay s. k.
kir. törvényszéki bíró.

3—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdmény.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és nagyméltóságú m. kir. Belügyminis. te által 3638—1912 száma alatt jóváhagyott alapítólevelél 3. §. A. csoport 1. pontja alatt felvett 5000 (ötezer) koronából kiosztandó segélyek elnyerése iránt ezennel nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázatnak oly önhibájukon kívül szükségbe jutott aradi kisparosok, akik nyilvános, vagy társadalmi alapokból segélyben nem részesültek.

A pályázati kérvények 1. évi április hó 15. (tizenöt) ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez adandók be.

A segélyt kérelmezők tartoznak a kérvényeikhez:

- 1. születési bizonyítványt,
- 2. erkölcsi bizonyítványt,
- 3. illetőségi bizonyítványt csatolni és
- 4. igazolni, hogy a pályázati kérvény beadását megelőzőleg Aradon legalább 10 (Tíz) éven keresztül önálló ipart folytattak.

A 19009—4. 62—912. kgy. számú határozattal megalkotott Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel,
alapítványi bizottsági jegyző.

Hirdmény.

Közhírré teszem, hogy Arad szabad királyi város területén levő gyalogutak gondozása és azokon a szabadközlekedés akadályainak elhárítása tárgyában alkotott és a nagyméltóságú magyar királyi Belügyminis. te 188062. számú rendeletével jóváhagyott alább közölt 12909—303—1913. számú szabályrendelete 1914. április 1-én életbe lép.

Szabályrendelet.

1. §. Minden ház és telek utca gyalogjáróját, mely szilárd burkolattal (kövezettel, asphalttal) ellátva nincs, köteles a ház- vagy telektulajdonosa minden évben szeptember 1-től november 30-ig terjedő időben másfél méter szélességben és 15 cmtr. vastagságban homokréteggel akként beborítani, hogy az a vízlevezető árok vagy folyóca felé 5 cmtr. eséssel bírjon. Ha a gyalogjáró másfél méternél keskenyebb lenne, akkor az évenként egész szélességben a fentebb érintett módon homokréteggel beborítandó.

Az utcai átjárókat a város közönsége készítetteti és tartja fenn.

2. §. Kötelesek a ház- és telektulajdonosok a gyalogjárók mellett elvezető vízlevezető árkokat telkük vagy házuk utca vonalának hosszában a mérnöki hivatal által előírt utasítás és méretek szerint megásni, azokat tisztán tartani nemkülömben kötelesek ezen vízlevezető árkokon keresztül telkük kocsibejárójánál hidat építeni és azt jókarban tartani.

3. §. Kötelesek a ház- és telektulajdonosok a házuk és telkük utcai vonalának egész részén a szorb tövist és egyéb dudvát rendszeresen kirtatni.

4. §. A szilárd burkolattal ellátott gyalogutakat kötelesek a ház- vagy telektulajdonosok tisztán tartani, azokról a havat eltávolítani, s ha sik jeggel borítvák, azokat fűrésszel pörrel vagy homokkal behinteni.

A nem szilárd burkolattal ellátott gyalogutakon összegyűlt havat kötelesek a ház- és telektulajdonosok eltávolítani.

5. §. A belváros egész területén május 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház- és telektulajdonosok által naponként egyszer és pedig asphaltról burkolattal ellátott gyalogutak d. u. 1—2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutak este 7—8 óra között meglocsolandók.

Ezen szakaszban foglalt kötelezettség a külvárosok gyalogjárdáira ki nem terjed.

6. §. A gyalogutakon kerekesszékeket vagy bármiféle kocsikat húzni vagy taszítani, állatokat hajtani, a közlekedést akadályozó nagy tárgyakat húzni tilos.

Tilos hatósági engedély nélkül a gyalogutakat bármiféle tárgyakkal elfoglalni.

A fel- és lerakodás a gyalogutakon át csak úgy eszközölhető, ha az a közlekedést nem akadályozza.

Tűzfűtésre és feldarabolására a gyalogutak el nem foglaltak, e célra csak az utcaterületnek a gyalogut mellett fekvő része vehető igénybe.

A fagyatás után a beszemetelt utcai rész a fagyók által letisztítandó.

A külvárosi gyalogutak téli időben, midőn a kocsutak járhatatlanok, iparcikkek és egyéb házi szükségletek be- és kihordása, habár kézi járművekkel szabadon igénybe vehetők, de lábas jószágokat hajtani, a külvárosok gyalogutain bármely időben tilos.

7. §. A bolternyők csak úgy alkalmazhatók, ha azok fesztű és támasztó rudial a gyalogut színvonalára fölé 2.20 mtr. magasságban esnek. Az ernyőket letekni vagy azokra tárgyakat aggatni tilos.

A kinyitott lámpák 2.20 m-ternél alacsonyabban ki nem függeszthetők és azok a falról 80 centiméternél kisebb nem nyulhatnak.

8. §. A lakások takarításánál a portörölköt az utcára kirázni tilos. Tükörök az utcán csak úgy szállíthatók, ha azoknak az üvege le van takarva.

9. §. Akik ezen szabályrendelet 1, 2, 3, 4, 5 és 8 §-ait meg nem tartják illetve megszegik, kibégást követnek el s 50 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 3 napig terjedhető elzárással fognak büntetettetni.

Kibégást követnek el azok is, akik 6 és 7 §-át meg nem tartják meg vagy megszegik és amennyiben nem az 1879. évi XL. t. c. 119. vagy 120. §-ai alapján büntetendők, az első ponton foglaltakhoz képest fognak büntetettetni.

Ezen büntetésen felül a kapitányi hivatal feljogosítottatik, hogy az elmulasztott munkákat az illető ház- vagy telektulajdonos terhére hatóságilag eszközölttesse.

10. §. A kihágások elbírálásánál elsőfokban a város rendőrkapitánya vagy a tanács által megbízott tisztviselő, másodfokban a város tanácsa, harmadfokban pedig a m. kir. belügyminis. te bíraskodik.

11. §. A kiszabott pénzbüntetésből befolyó összegek az 1901. évi XX. t. c. 28. §-ában jelzett célokra lesznek fordítandók.

12. §. Behajthatatlanság esetén a pénzbüntetések az 1879. évi XL. t. c. 22. §-a alapján változtatandók át elzárásra.

13. §. Ezen szabályrendelet végrehajtásának ellenőrzésével a kapitányi hivatal, a homkolás és árokásás mérvének megállapításával, s az afeletti ügyelettel a mérnöki hivatal megbízatik.

Grén, főkapitány.

Árverési hirdmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a szigmondházai Petőfi-csárdának 1914. évi április hó 1-től 3 évre leendő bárbeadása iránt folyó évi március hó 30-án d. e. fél 11 órakor árverést tart. Kikiáltási ár: 1505 kor. évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékű papirokban a városi pénztárban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

As írásbeli ajánlatok leírásu, a szóbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnak urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi március hó 28-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz.
Telefon 242. Telefon 245.

Ajánlja
költözködők ügyelmébe villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka.

Raktáron tart:
Villanyos csillárokat, villanyos fűszedényeket, villanyos vasakéket, villanyos hajtű vasakat, Wolfman lámpákat és mindennemű villanyos cikkekét.

1476—1914. pm.

Hirdmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett a XI. fizetési osztályba sorozott évi 1400 kor. fizetést 200 kor. városi pótlék és 640 kor. lakbérrel javadalmazott adótisztvis. állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajják pályázatukat kérelmekkel iskolai végzettségüket igazoló okmányaikat és netán másutt elvett szolgálati idejüket igazoló bizonyítványukat Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához címezve hivatalomba folyó év március 31-én déli 12 óráig nyuítsák be.

Az állás a törvényhatósági bizottság legközelebbi rendes ülésén válasz az utján fog betöltetni.

Varjassy,
polgármester.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetési levelezőlapja, valamint az

Aradi Nyomda Részv.-Társ.

Kiadásában megjelent nyomtatványok (postakönyvek tartozék-nyomtatványok, ügyvédi nyomtatványok, stb.) kaphatók

Barna Béla

hirdap és hirdetési közönyben ARAD, Atzél Péter-utca 1. szám Zrínyi-utcai oldal. — Telefon szám 392.

Eladó

Alvácza fürdőtelepen 15-17 hold terjedelmű

földbirtok.

Kiválóan alkalmas helyek villák építésére, gyümölcsösök és kertek létesítésére valamint első rendű szántó helyek. Az új fürdőtelepnek óriási jövője van, azonkívül a községben és környékén nagy vállalatok létesülnek, ami a birtok értékét évről-évre emelik.

Bővebbet az alvácza körjegyzőnél. 2080

**Gróf Potocki Uradalom
Honcztó, Aradmegye.**

Ajánlja szigoruan osztályozott I., II., III. osztályu bűkk hasáb, I., II. osztályu dorong, valamint I. osztályu cser hasáb.

tűzifáját.

A fa száraz és szigoruan osztályozott minősége dacára kedvező árért szálittatik. Arájanlattal mindenkor készséggel szolgál.

Gróf Potocki Uradalmak
Iészáigazgatósága
Honcztó, Aradmegye.
Telefonszám 11.

608—1914.

Sikló község előjárósága.

Hirdetmény.

Sikló község tulajdonát képező 2 drb. kiselejtezett magyar fajú bika folyó évi április 7-én d. e. 10 órakor Sikló község-házánál nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Sikló, 1914. március 25.

2072

Előjáróság.

Ha szép, divatos ernyőt, vagy eredeti francia fűzöt kíván venni, úgy keresse fel

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletét

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

ahol **javitások és áthuzások** is a leggyorsabban és legjutányosabban, szakszerűen eszközöltetnek.

3800 bolgár

100 évnél idősebb! E balkán nép keménysege és ezen magas életkornak teljes erőben való elérése titka: a —

„YOGHURT.”

Ez egy tejből készülő, rendkívül táperejű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellelt ropant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN tejgazdasága, Nagyszeben 2.** címre és ingyen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 60 fillert is beküld bélyegeken vagy postautalványon. 9409

Figyelem.

Értesitem igen tisztelt megrendelőimet és az uriközönséget, hogy a legdivatosabb tavaszi, átmeneti és nyári angol és belföldi szövetségjaim szép választékban megérkeztek. Megrendeléseket a legizlésebben és leggyorsabban jutányos árban elkészítek.

Szíves pártfogást kérek kitűnő tisztelettel: 2065

Holländer Illés

uri szabó

Arad, Batthyány-utca 21.

Figyelem!

Mindenki meggyőződhet egy próbarendelés által, hogy **Salacz-u. 2. alatt ezelőtt Balozni-féle** cipő-üzletbe a legfinomabb kivitelben és olcsó ár mellett készítek **férfi-, női- és gyermek-cipőket.**

Cipők nagyraktára

Kossuth-utca 3. szám alatt, hol a legjobb anyagból raját műhelyemben készült **férfi-, női- és gyermek-cipők** kivételes olcsó árban, jó minőségben, szolid kiszolgálás mellett vásárolhatók. 4682

Tisztelettel:

Czernóczky Mihály
uri- és női-cipész.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legújabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermekek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.